

**НА СВЯТІ ПІДІРВАВ ГРАНАТОЮ СЕБЕ І ЖІНКУ** **С.4**



**СЕРЕДА**  
16 квітня 2025 року №16 (1736)



**СОНЯЧНІ БАТАРЕЇ. СКІЛЬКИ ЦЕ КОШТУЄ** **С.9**

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

20 MINUT.UA

# ЗНИЩУЮТЬ ТРИПІЛЛЯ

► Два документи на одну ділянку є у двох державних структур. В одному зазначено, що земля має статус пам'ятки археології, у другому – сільськогосподарського призначення, тому на ній вирощують і збирають врожай

► Мова йде про урочище «Вапельня» в Іллінецькій громаді. На цьому місці знаходилося Трипільське поселення, яке датується першою половиною III тис. до н. е. Яким чином змінили статус земельної ділянки? Чи встановить це прокуратура?

С.6

РЕКЛАМА

**Дорогі українці!**

**Наближається найбільше християнське свято – Воскресіння Христове!**

Це вже четвертий Великдень, який ми відзначаємо у війні. І лише цієї весни у нас вперше з'явилася надія, що невдовзі війну буде закінчено, і омріяний мир прийде в Україну. Молімося за це і благаємо Бога, аби дав він нам сили та віри, аби захистив нашу країну, наші міста і села, наші домівки, наших дітей, наших воїнів на передовій.

Хай кожна наша молитва, кожне наше слово, звернене до Господа, кожна наша спечена паска стане посланням цілому світові. Посланням про мир на Землі. Україна з Богом у душі і в серці, хай Бог буде з нами!

**Христос Воскрес! Воскресне Україна!**

**Юлія ТИМОШЕНКО та народний депутат України від ВО «Батьківщина» Олег МЕЙДИЧ**

**ІРИНА БОРЗОВА: З ВЕЛИКОДНЕМ!**

Світле свято Воскресіння Христового об'єднує нас у вірі, надії й любові. Нехай Бог оберігає кожну українську родину, нашу країну та всіх, хто її захищає.

Бажаю миру, сил і Божої благодаті.

**Христос Воскрес!  
Воістину Воскрес!**

Голова Вінницької обласної організації політичної партії «Слуга Народу»  
**Ірина БОРЗОВА**

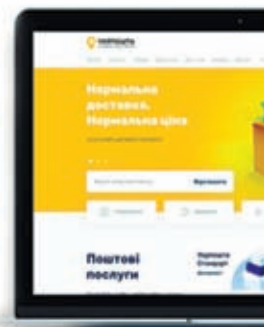


Ірина Борзова

**Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти**



- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами



peredplata.ukrposhta.ua



545654

**КВАРТИРИ**  
від надійного забудовника

від **32 900** м<sup>2</sup>

м. Вінниця, вул. Зулінського в зданому будинку

**НАРОДНИЙ БРЕНД 2024**

DOBROBUD

DOBROBUD ЖИТТЯВОЙ КОМПЛЕКС

☎098 051 07 07; ☎073 051 07 07 [www.dobrobud.net](http://www.dobrobud.net)

549273

## ДУМКА

ОЛЬГА  
БОБРУСЬ

ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА



## Разом ми — команда

Коли ми говоримо про розвиток громади та підтримку людей, то часто згадуємо про зовнішні бар'єри: нестачу ресурсів, інфраструктурні обмеження чи відсутність фахівців. Але найбільші перешкоди — всередині нас.

Це бар'єри в головах. Це небажання бачити одне в одному партнерів.

Ми досі несвідомо тягнемо за собою радянський менталітет, який навчив нас змагатися замість підтримувати. Але правда в тому, що ніхто з нас не всесильний. І саме в цьому наша цінність.

Бо в кожного є своя сильна сторона: хтось вміє чудово організувати заходи, хтось має довіру людей і може зібрати аудиторію, хтось має глибокі знання і проводить події, що справді змінюють життя, у когось є контакти, у когось — простір, а в когось — час і серце для людей.

Разом ми — команда. Ми не маємо знецінювати одне одного, ми маємо підсилувати.

Бо якщо один заклад проводить захід, це не означає, що інші мають стояти осторонь. Навпаки — це можливість доєднатись, підсилити, зробити захід ще якіснішим і глибшим.

Життєстійкість громади — це не про конкуренцію. Це про співпрацю.

Про те, як ми розділяємо відповідальність і разом тримаємо спільну ціль — допомогти людині.

І я чітко для себе вирішила: я не працюю з тими, хто продовжує нести в собі радянське мислення з його нездоровою конкуренцією. Бо мій шлях — це партнерство, довіра і взаємна підтримка. А не боротьба за вплив. Успіх приходить тоді, коли ми йдемо разом.

ДУМАЄТЕ, ВИ ВИГРАЛИ?  
НІ, ВАС ОБМАНУЛИ

**Безпека** ■ Сучасні шахраї дедалі частіше використовують фішингові сайти та методи соціальної інженерії, щоб викрасти карткові дані вінничан. Озброївшись цією інформацією, вони легко можуть спустошити ваші рахунки. Як захиститися?

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,  
RIA, (095)1039671

Сьогодні в інтернеті безліч онлайн-магазинів, які пропонують товари зі значними знижками. Але серед них трапляються фальшиві сайти, створені виключно для обману.

Щодня до Управління протидії кіберзлочинам у Вінницькій області надходять численні звернення від громадян, які стали жертвами онлайн-шахраїв. Злочинці майстерно створюють підроблені сайти, що зовні не відрізняються від відомих маркетплейсів. Вони копіюють дизайн, логотипи та тексти, щоб викликати довіру у користувачів. Окрім сайтів-двійників, шахраї також створюють власні фейкові магазини. Це можуть бути односторінкові сайти, що використовуються для реклами популярних товарів або повноцінні фейкові магазини — із каталогами, оформленням і навіть «відгуками».

Створення таких ресурсів займає лічені години, а головна тактика — змусити людину діяти швидко. Для цього застосовують маніпулятивні фрази: «лише сьогодні», «залишилось кілька штук», «ви виграли» тощо. Це викликає поспіх, емоції та знижує здатність критично мислити.

Мета — змусити вас самостійно ввести свої банківські дані: номер картки, термін дії та CVV-код.

Надалі ці дані використовуються для незаконного зняття коштів.

Щоб приховати свою особу, зловмисники нерідко користуються послугами «дропів» — людей, які за винагороду передають свої персональні та платіжні дані для проведення афер.

Аби не стати жертвою шахраїв, потрібно пам'ятати про базові правила користування інтернетом. Про них розповів начальник Управління протидії кіберзлочинам у Вінницькій області Володимир Тітомир.

Уникайте підозрілих поси-

**Найпоширеніший сценарій шахрайства: людина замовляє товар, оплачує — а товару немає, і «продавець» зникає**

лень. Не переходьте за лінками з електронних листів, СМС чи повідомлень у соцмережах, особливо якщо вас просять ввести банківські дані. Завжди перевіряйте адресу сайту: фішингові сторінки часто маскуються під справжні, але можуть мати дивні доменні або бути без захищеного з'єднання (https://).

Перед тим, як вводити карткову інформацію, переконайтесь, що сайт офіційний і має захист — зверніть увагу на значок замка біля адреси та префікс https://. Обирайте варіанти оплати після



**Начальник Управління протидії кіберзлочинам у Вінницькій області Володимир Тітомир:** «Якщо ви стали жертвою шахрайства, не зволікайте!»

отримання товару. А ще краще — створіть окрему банківську карту спеціально для онлайн-шопінгу.

Не передавайте банківські дані через телефон або месенджери, навіть якщо співрозмовник представляється банківським працівником. Справжні установи ніколи не просять такої інформації у такий спосіб.

Додайте ще один рівень захисту для своїх акаунтів. Це ускладнить доступ до ваших коштів, навіть якщо хтось отримає ваші дані.

Ніколи не зберігайте карткову інформацію на сайтах, яким не довіряєте. Використовуйте унікальні паролі для кожного сервісу. Не повторюйте один пароль на кількох сайтах.

Зловмисники часто кваплять або лякають, щоб ви діяли, не подумавши. Зберігайте спокій, не реагуйте на «термінові» прохання — перевіряйте все через офіційні канали.

Часто переглядайте рух коштів на картках. У разі підозрілих транзакцій — одразу зверніться до банку, щоб заблокувати картку.

CVV — це ваш особистий ключ до картки. Нікому не повідомляйте цей код, навіть якщо вас запевняють, що це «для перевірки» чи «безпечно».

— Якщо ви стали жертвою шахрайства, не зволікайте! Зверніться до вашого банку для блокування рахунків, а також зверніться до кіберполіції за допомогою — подайте заяву через офіційний сайт, — радить Володимир Тітомир. — Чим раніше ми отримаємо інформацію, тим швидше зможемо реагувати і запобігти подальшим втратам.

Для отримання корисної інформації про кібербезпеку, полковник Тітомир радить підписатися на Телеграм-канал «Брама».

Це соціальний проєкт, створений волонтерами за підтримки Департаменту кіберполіції Національної поліції України. Він спрямований на протидію дезінформації, російській пропаганді та незаконному контенту в інформаційному просторі. Учасники каналу отримують актуальну інформацію у світі кібербезпеки.

## МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>



ELENA YUDINA

Люди забули головне: Церква — це не політична структура і не громадська організація. Це — шлях до спасіння.



ТЕТЯНА БЕЗПАЛЬКО

Ми українці і повинні молитися Богу і освячувати великодні кошики з паскою в Українській православній церкві.



TARAS MAZUR

Піду освячувати до храму у м. Кошалін (Польща). Церква підпорядковується Польській автокефальній православній церкві).



ОЛЬГА МИГДАЛЬ-ЛИТВИНЕНКО

Піду в храм Петра і Павла смт Браїлова молитися за якнайшвидше завершення війни і збереження всіх наших воїнів.



ОЛЕСЯ ЛЕСИК

Паску святити, ще мати треба що поставити, а відкрити серце своє Богу і в цей день просити, щоб закінчилася війна.

## До якого храму ви підете освячувати великодні кошики?

# СПРАВЖНЮ ЗИМУ ВІННИЧАНИ ВІДЧУЛИ ЛИШЕ НАВЕСНІ

**Що з погодою?** ■ Після аномально теплого березня настав морозний і сніжний квітень. У гідрометцентрі кажуть, що такого в нашому регіоні не фіксували майже сто років. Чому стався такий різкий перепад температур і чого містянам очікувати від найближчих тижнів?



МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,  
RIA, (095)1039671

Цьогорічні квітневі заморозки на Вінниччині — явище, що викликало подив і тривогу серед містян. Хоча останні роки звикли радувати раннім теплом, весна 2025-го повернулася до більш традиційного, навіть суворого сценарію.

Основна причина такої синоптичної ситуації в тому, пояснює у коментарі для RIA/«20 хвилин» начальниця відділу гідрометеорологічного забезпечення та обслуговування обласного гід-

рометцентру Марія Кошавка, що країну «огорнуло» холодне арктичне повітря.

Як на початок квітня у наших широтах, продовжує науковиця, це не таке вже й рідкісне явище. Однак проблема в іншому — попередні місяці цьогоріч були теплими.

— Взимку у нас було тепло, а в березні — надзвичайно тепло. Пішли в ріст різні культури, розквітли кущі та дерева. Тобто рослини вже розслабилися, аж ось почалися тривалі заморозки, — розповідає Марія Кошавка. — Це може негативно позначитися на слабких рослинах озимих культур, сході ярих культур

та раноцвітних садових кущів та дерев. Такого на Вінниччині ми не фіксували з 1945 року.

Впродовж минулого тижня стовпчик термометра щонаочі опускався до мінусових температур. Максимально позначка фіксувалася на рівні  $-8^{\circ}\text{C}$ . Крім того, чи не вперше від початку цього року містяни побачили сніг, а подекуди справжні заметілі.

**Весняні «гойдалки» — коли протягом кількох днів температура може змінюватися на 15–20 градусів — стають нормою**

— Зима справді була сухою та безсніжною, однак в тому, що у квітні у нас пішов сніг, дива немає. Адже випало його лише 1–2 сантиметри. Заметіль я б також назвала лише видимістю, адже все одразу тануло, — продовжує Марія Кошавка.

За словами працівниці гідрометцентру, ймовірність того, що синоптики фіксуватимуть у Ві-



**Чи не вперше цьогоріч вінничани побачили справжній сніг і відчували морози.** Однак сталося це у квітні

ниці температуру з позначкою мінус, збережеться приблизно до середини травня.

Ще одним чинником перепадів температури є нестабільність кліматичних процесів загалом. Зміна клімату, хоч і асоціюється з потеплінням, все частіше призводить до екстремальних і нестабільних погодних явищ.

Весняні «гойдалки» — коли протягом кількох днів температура може змінюватися на 15–20 градусів — стають для нас новою нормою. І хоча синоптики заздалегідь застерігали про можливі нічні заморозки, багатьох вінницьких фермерів та садівників стихія все одно застала зненацька.

РЕКЛАМА

## Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА  
КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога



м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

098 913 53 49 097 953 60 32 0432 612 105

# ПІДІРВАВ ГРАНАТОЮ СЕБЕ І ЖІНКУ

**Трагедія** ■ На свій 40-й день народження колишній військовий підірвав гранату. Від вибуху загинув він і жінка, яка проживала з ним. Мати вбитої каже, що чоловік позбавив життя дочку, залишив сиротою дитину, а після цього його поховали як героя і написали, що помер від важкого поранення. Як таке могло статися, з'ясував журналіст RIA



ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,  
(067)1079091

Трагедія сталася опівночі 30 березня 2025 року. У приватному будинку на вулиці Антона Турчановича (колишня Тухачевського) пролунав вибух гранати. Загинули двоє людей: 40-річний Ігор Синавський і 41-річна Олександра Максименко.

Про цей страшний випадок журналісту RIA розповіла мати загиблої Олександри Віра Максименко.

— Як таке може бути, що він вбив мою дитину, залишив сиротою внука, а його ховають як героя з усіма почестями? — запитує згорьована жінка. — Миська рада на своєму сайті висловлює співчуття рідним героя, так називає його, а який він герой? Він убивця. Умисне убив людину. Але про це мовчать. Та ще й написали, що помер після поранення.

Пані Віра звернулася з проханням розповісти цю страшну історію з однією метою — щоб люди знали правду.

— Дочку мені ніхто не поверне, її син залишився без мами, а її брат, який нині на фронті, без сестри, але я хочу, щоб люди знали правду, — говорить жінка.

## «МАМО, ЗАРАЗ ІГОР ЗАЙДЕ ДО НАС»

З Ігорем Синавським Олександра була знайома давно. Колись разом навчалися в школі. Так каже мама Олександри. Пані Віра теж знала цього чоловіка. Їй відомо, що проживав разом зі своїм батьком. У них приватний будинок на вулиці Антона Турчановича.

— Ходимо в один магазин, — каже жінка. — Саме в магазині дочка зустріла його того разу. Було це на початку березня нинішнього року. Пригадую, Саша прийшла додому і каже: «Мамо, зараз Ігор зайде до нас».

Пані Віра знає, що він був на війні, після поранення лікувався, тепер вдома.

— Комісували його чи списали, не знаю, як у них це називається, але знаю, що він не на фронті, а вдома, — розповідає жінка.

Після тієї зустрічі дочка сказала

мамі, що йде жити до Ігоря. Приблизно місяць Олександра проживала з колишнім військовим.

— У той день дочка прийшла додому взяти деякі речі, — продовжує розповідь пані Віра. — Говорила, що в Ігоря буде день народження, йому виповнюється 40 років. Приходила вона 30 березня, приблизно о шостій вечора. Не знала я тоді, що це наша остання зустріч із донькою. Нічого поганого не відчувала. Ніщо таке не снилося, що передбачало біду. Тепер згадую ті хвилини, коли приходила Саша, і думаю: чому так сталося? Згадую і плачу. Знала б — не пустила.

## ВИБУХ ПРОЛУНАВ ОПІВНОЧІ

Наступного дня Олександра не телефонувала мамі. Приблизно о 17-й годині до їхнього будинку під'їхав поліцейський автомобіль. Від поліцейських жінка дізналася, що дочка загинула о 12.30 ночі. Саме тоді колишній військовий підірвав гранату. День народження відзначали у будинку його батька. В якийсь момент почали сваритися, тоді вийшли на вулицю...

— Ми ховали Сашу першого квітня, — говорить мама. — Коли забирали з моргу, побачила, що одна половина тіла повністю перебинтована, а друга — у синячах. Може, він бив її, не знаю. Хоча дочка казала, що він хороший.

Колишнього військового Ігоря Синавського поховали наступного дня, 2 квітня. Коли рідні вбитої Олександри прочитали на сайті миськради про почесті, які віддає йому громада, і при цьому жодним словом не згадали про вбивство молодої жінки, стали вимагати справедливості. Спершу рідні написали про це у соціальних мережах, а тоді звернулися до сайту «20 хвилин» і газети RIA.

— У миській раді не могли не знати, якого великого горя завдала нам ця людина, — каже пані Віра. — Вони це просто приховали, інакше, як пояснити. Познушалися над нами, над нашим горем, ніхто не висловив жодного слова співчуття. До того ж, ще й людей обманули: написали, що загинув від ран після поранення на війні. Про те, що підірвав гранату, жодного слова. Як він привіз її з фронту?

Жінка показала запис на сайті миськради. Зачитала фрагмент: «Вінницька громада прощається з полеглим захисником Ігорем Синавським. Під час виконання бойового завдання він отримав важке поранення. Лікарі зробили все, щоб врятувати бійця, втім, витягти осколок із потилиці так і не змогли. Життя ветерана обірвалося 30 березня — на другий день після відзначення ним свого 40-річчя».

Виходить так, що він помер після поранення, а не через те, що підірвав гранату.

## КРАЩЕ Б ПРОМОВЧАЛИ, НІЖ ТАК БРЕХАТИ

Ось які відгуки є на сайті миськради під цим повідомленням.

«Я двоюрідний брат покійної Олександри, розумію, що при-

**«Дочку мені ніхто не поверне, її син залишився без мами, а її брат без сестри, але я хочу, щоб люди знали правду»**

ховування інформації про реальний інцидент з військовим під час війни може бути зроблено з метою прикриття або уникнення громадського резонансу, що є прикладом інформаційної маніпуляції, де факт загибелі дівчини приховується, щоб не виникало додаткових питань. Але я не розумію, чому потрібно повністю спотворювати історію і ще публікувати її від імені Вінницької міської ради. Краще б промовчали, ніж так безсоромно брехати», — йдеться у дописі Олександра Яновського.

«Вінницька миськрада, ви реально не перевіряєте те, про що робите пост? Яке відношення має ця паскуда до тих, хто реально кладе своє життя заради захисту країни?» — написав Ігор Боднар.

«Цей нелюд ніякий не герой, він загубив життя моєї сестри,



**Колишній військовий Ігор Синавський підірвав гранату на своєму дні народження.** Від вибуху загинув не тільки він, а й жінка, яка проживала з ним

підірвавши гранату, яку незаконно вивіз, коли ще був на фронті, намагаючись у день свого народження її продати, щоб було за що святкувати. Забрав життя моєї сестри і лишив сина без мами. Так що він зовсім не герой», — таку думку висловила дописувачка пані Ліля.

## СИН ГЛАДИТЬ ПОРТРЕТ МАМИ І ПЛАЧЕ

У вбитої жінки залишився син. Йому 19 років. Недавно хлопець пережив важку травму: його збив автомобіль, травмував обидві ноги, хлопець понад пів року пересувався на колісному візку, а потім ще майже стільки не обходився без милиць. Тепер нарешті ходить самостійно, хоча перебуває під наглядом лікарів, бо в ногах ще залишаються шурупи.

— Яюсь заходжу до внука в кімнату, бачу, він гладить рукою портрет мами і плаче, — каже бабуся хлопця пані Віра. — У мене від того серце ще більше розривається від болю.

У пані Віри є ще син, він молодший від доньки. Нині на фронті, в одній із гарячих точок.

— Йому давали на похорон три дні, — говорить співрозмовниця. — Син пояснював, що за цей час не встигне добратися й на-

зад повернутися. Але його пояснення не врахували. Там дуже складана ситуація, тому на більше не відпускали. Він подумав, та й каже: «Мамо, як я приїду додому, а Саші нема?» Після цих слів він там не стримував сліз, а я тут. Не став їхати. Не зумів провести сестричку в останню дорогу.

## ОТРИМАЛИ ТРАВМИ, НЕСУМІСНІ З ЖИТТЯМ

Щоб уточнити, що сталося тієї ночі у будинку на вулиці Антона Турчановича, журналіст RIA звернувся за інформацією до речниці обласної поліції Заріни Маєвської.

Ось її відповідь: «Під час розпиття алкогольних напоїв та раптово виниклого конфлікту чоловік привів у дію вибуховий предмет. Внаслідок вибуху він та його дружина отримали травми, несумісні з життям. За вказаним фактом розслідується кримінальне провадження одразу за двома статтями Кримінального кодексу України: 115 (Умисне вбивство) та 119 (Вбивство через необережність)».

У мережі були згадки про судимість військового, який вчинив убивство. Запитали про це речницю поліції. Заріна Маєвська повідомила, що чоловік не був засуджений. Каже, таку інформацію їй надав слідчий.

## Це перший такий випадок

Редакція RIA звернулася до миськради з проханням роз'яснити ситуацію з повідомленням на сайті про Ігоря Синавського. Відповідь отримали від директори департаменту у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю Наталії Конончук. «Щоб підготувати повідомлення про воїна, з яким прощається громада, ми чи не щодня спілкуємося з родинами загиблих захисників: матерями, батьками, дружинами, дітьми, які перебувають у найгострішій фазі горювання перед похороном, — йдеться у повідомленні. — Інформацію про поховання військових нам повідомляють ритуальні служби, саме вони передають контакти

родин, і вже після цього наша працівниця виходить з ними на зв'язок, щоб уточнити дані та дізнатися більше про людину, яка боронила нашу країну. Так було й з Ігорем Синавським. Ми не мали інформації про трагічні обставини, які відкрилися пізніше. Це перший такий випадок за весь час публікації некрологів про воїнів. За ці роки ми написали сотні текстів про тих, хто віддав життя за Україну. Інцидент дійсно прикрив. Щиро шкодуємо, що він стався, і вже працюємо над тим, щоб удосконалили внутрішній алгоритм збору та перевірки інформації. Зокрема, будемо запроваджува-

ти додаткову верифікацію, де це можливо, через офіційні військові джерела, щоб унеможливити подібні ситуації у майбутньому. На запитання журналіста, чи надавала миськрада матеріальну допомогу на поховання Ігоря Синавського, Наталія Конончук відповіла, що такої допомоги рідні не отримували. «Навіть якби вони звернулися, їм би відмовили», — каже співрозмовниця. Пані Наталія також уточнила, що рідні загиблої жінки особисто не зверталися до миськради, а тільки повідомили про факт трагедії у коментарях на сайті під повідомленням про поховання Синавського.

# НАШІ СТАРОСТИ ОТРИМУЮТЬ ПОНАД 50 ТИСЯЧ ЗАРПЛАТИ

**Статки посадовців** ■ З 2020 року до нашого міста приєднали села. Їх об'єднали у три округи, де в кожному призначили по старости. Їх декларації за 2024 рік показали, що хтось показує нульову нерухомість, інші — зберігають майже мільйон гривень у банках. Розповідаємо, що є у цих посадовців та їх сімей



ВАЛЕРІЙ  
**ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,**  
 (063)7758334

У матеріалі зібрані дані, які очільники трьох старостинських округів подали у деклараціях за 2024 рік. А саме про їх зарплату, загальні доходи родини, наявність заощаджень, нерухомості та транспорту. Порівняли їх між собою, щоб ви краще зрозуміли, як живуть представники місцевої влади.

## ЗАРПЛАТИ: У ВСІХ ПОНАД 500 ТИСЯЧ ЗА РІК

Усі троє старост задекларували річну зарплату, що перевищує 600 тисяч гривень. В деклараціях ці фінанси вказані брудними, до оподаткування.

Так от, найменше забезпечення — 629,5 тисячі гривень — мав у 2024 році Владислав Кривешко з Вінницьких Хуторів. Найвища зарплата — у Галини Обливач із Десни, яка отримала 757,9 тисячі гривень.

Галина Обливач пояснила журналісту, що її зарплата є більшою

тому, що вона отримує надбавку за вислугу. За словами посадовиці, у неї 22 роки стажу роботи в органах місцевого самоврядування, а також має 50 років трудового стажу загалом.

Юлія Давидюк зі Стадниць — між ними, з показником 683,4 тисячі гривень.

У середньому, старости округів заробляють близько 57 тисяч гривень щомісяця. До прикладу, мер Вінниці Сергій Моргунов задекларував зарплату 44,5 тисячі гривень на місяць.

## ЗАГАЛЬНІ ДОХОДИ ТА ЗАОЩАДЖЕННЯ

Найвищий загальний дохід у родини Галини Обливач, старости Деснянського округу. На двох з чоловіком заробили 942 тисячі гривень. Окрім зарплати, сюди входять пенсії її та чоловіка, а також доходи від надання в оренду земельного паю.

На другому місці — Юлія Давидюк із 807 тисячами гривень. Крім своєї зарплати, Давидюк задекларувала зарплату чоловіка (109 тисяч), дохід від надання в оренду паю.

	Юлія Давидюк староста Стадниць	Владислав Кривешко староста Вінницьких Хуторів	Галина Обливач староста Десни
<b>20 ХВИЛИН</b>			
ЗАРПЛАТА ЗА РІК	683 447	629 560	757 952
ЗАГАЛЬНИЙ ДОХІД З СІМ'ЄЮ	807 479	633 673	942 954
ЗАОЩАДЖЕННЯ	0	931 850	0
НЕРУХОМІСТЬ	0	88,6	118,9
ЗЕМЛЯ	19 507	0	19 203
ТРАНСПОРТ	Renault Kangoo 2006 р.	Volkswagen Passat CC 2010 р.	0

У родини Кривешків, як виявляється, найменші загальні доходи: 633 тисячі гривень. Однак вінницько-хутірський староста єдиний, хто задекларував заощадження: має 450 тисяч гривень і 11,5 тисячі доларів (загалом 931 тисяча гривень, перераховували за курсом, станом на 31 грудня 2024 року).

Інші двоє старост не вказали жодних заощаджень у декларації.

## НЕРУХОМІСТЬ: НЕ ВСІ МАЮТЬ, ДЕ ЖИТИ

Староста Десни задекларувала 118,9 кв. метра нерухомості: це квартира (70,5 кв. метра, належить Галині Обливач) і гараж (48,4 кв. метра належить чоловікові) у Десні. У Владислава Кривешка є 88,6 кв. метра — квартира та ще одне нежитлове приміщення у Вінницьких Хуторах.

А от Юлія Давидюк не задекларувала жодного метра житлової площі: ані своєї, ані орендованої.

Ймовірно, користується чужим майном або проживає у нерухомості, не записаній на неї.

У деклараціях Юлії Давидюк та Галини Обливач є земельні ділянки. У Давидюк — 19 тисяч 507 кв. метрів (належить чоловікові старости), в Обливач (право власності за старостою Десни) — 19 тисяч 203 кв. метри. Це майже 2 гектари у кожній.

Староста Деснянського округу Галина Обливач зауважила, що одна із земельних ділянок, площею 17,9 тисячі кв. метрів, яка є в її декларації — була набута у власність як спадщина від матері у 2007 році.

У декларації Владислава Кривешка жодної ділянки землі не виявлено.

## ТРАНСПОРТ

З трьох старост лише двоє задекларували автомобілі: це Владислав Кривешко з Вінницьких Хуторів та Юлія Давидюк зі Стадниць.

У власності Кривешка є Volkswagen Passat CC 2010 року випуску. Цю машину вінницько-хутірський староста придбав за 200 тисяч гривень у січні 2023 року.

Чоловік стадницької старости Юлії Давидюк придбав теж у 2023 році авто Renault Kangoo 2006 року випуску. Вартість машини не вказав, але наразі на AUTO.RIA це авто коштує від 4 тисяч 250 доларів (175 тисяч гривень).

Галина Обливач із Десни не задекларувала жодного транспортного засобу. Можливо, користується службовим авто або пересувається пішки та громадським транспортом.

Повні декларації посадовців можна прочитати в Інтернеті, за цими посиланнями: Юлія Давидюк ([surl.li/agwoht](http://surl.li/agwoht)), Владислав Кривешко ([surl.li/kptntx](http://surl.li/kptntx)), Галина Обливач ([surl.li/jvaecx](http://surl.li/jvaecx)).

РЕКЛАМА

## Вирішуєш **ТИ,** а не за тебе!

«Контракт 18 -24» на 1 рік

**Сухопутні  
війська**

[18-24.army.gov.ua](http://18-24.army.gov.ua)

**Тільки 1 рік**  
без довгострокових зобов'язань

**Достойний заробіток**  
реальна можливість заробити та забезпечити майбутнє

**Гарантії від держави**  
стабільність та підтримка

**Якісна підготовка**  
навчання в крутих бригадах

548095

# «ЩО ЦЕ, ЯК НЕ ЗЕМЕЛЬНА АФЕРА?»: ВІДДАЛИ ПАМ'ЯТКУ АРХЕОЛОГІЇ

**Розорюють історію** ■ Два документи на одну ділянку є у двох державних структур. В одному зазначено, що земля має статус пам'ятки археології з охоронним номером 297, у другому — що це ділянка сільськогосподарського призначення, тому на ній вирощують і збирають врожай. Яким чином змінили статус земельної ділянки? Чи встановить це прокуратура?

ВАДИМ ПАВЛОВ,  
 ВІКТОР СКРИПНИК,  
 ВІТАЛІЙ ПАВЛОВСЬКИЙ, RIA,  
 (067)1079091

Ініціатором написання цього тексту стала наша читачка з Іллінецької громади Людмила Вапельник. Небайдужа жінка самотужки дізналася низку фактів, якими поділилася з редакцією. Їх доповнили автори публікації після проведеного розслідування.

«Урочище Вапельня» — таку назву має земельна ділянка біля села Шевченкове Іллінецької громади. Миська рада Іллінівців передала її у приватні руки декільком жителям громади. Чинники стверджують, що зробили все на законних підставах. Мають підтверджуючі документи. Здавалося б, у чому проблема?

— Цю землю не можна обробляти, бо у неї статус історико-культурного призначення, — говорить жителька села Шевченкове Людмила Вапельник.

Вона звернулася до журналістів RIA з проханням допомогти встановити, хто і яким чином змінив статус із пам'ятки археології на землю сільськогосподарського призначення? Каже, всі її намагання зробити це самотужки не дали бажаних результатів: ні в міськраді, ні в поліції і прокуратурі Іллінівців не вбачають у цьому порушення закону.

— Що це, як не земельна афера? — запитує жінка. — Може, прокуратура встановить, як таке могло статися, що пам'ятку археології передали у приватні руки?

— Миська рада нічого не порушила, — розповів журналістам RIA начальник управління економіки та інвестицій Іллінецької міськради Володимир Сліпчик. — Цю ділянку нам передали з державної у комунальну власність у 2018 році. Є відповідний наказ головного управління Держгеокадастру в області. Земля має статус сільськогосподарського призначення. Була віднесена до земель

запасу. Коли до нас звернулися жителі громади з проханням надати її у користування, депутати ухвалили таке рішення. Передали на умовах власності.

## ГЛИНЯНІ ЧЕРЕПКИ ВИОРЮЮТЬ ПЛУГОМ

З Людмилою Вапельник зустрілися біля її будинку у селі Шевченкове. Звідси видно схил в урочищі «Вапельня». Це саме та ділянка із заповідним статусом. В одному місці межує з городом пані Людмили. Жінка йде до хати і виносить звідти жменю черепків. Пояснює, що збрала їх в урочищі.

— Як тільки пройде трактор з плугом, вони з'являються на поверхні, — стверджує співрозмовниця. — За моєї пам'яті, на цьому полі ніхто ніколи не орав. Це ж наша історія! Як її можна орати? Такі самі знахідки є в інших жителів цього села. Разом підходимо до сусідки, та теж показала назбирані черепки.

Пані Людмила ще з дитинства знає, що схил в урочищі «Вапельня» є унікальним місцем. Археологи виявили тут Трипільське поселення. Чула про це від старих людей, розповідали батьки. Вони були очевидцями роботи археологів. Тепер Людмила Вапельник має офіційне підтвердження їхніх слів. Жінка показує довідку обласної адміністрації. У ній сказано, що урочище «Вапельня» є пам'яткою археології, історії та культури.

У документах воно записане під назвою — «Поселення Трипільської культури». Має охоронний номер — №297. Пам'ятка взята на облік ще у 1971 році. Рішення ухвалене тодішнім облвиконкомом за №313 від 10.06.1971 року.

Розповідає, як і де отримала документи.

Коли минулої осені пані Людмила побачила через вікно своєї хати, що на історичну ділянку заїхав трактор із плугом, викликала поліцію і зупинила роботи.

У розмові з журналістами жінка пояснила, що миська рада передала

цю землю у приватну власність окремим людям, а вже у них її орендує товариство «Фаворит-Агрофарм». Назвала керівника товариства — Василь Качула. Це він хазяйнує на землі, яка мала б бути під охороною місцевої влади.

У поліції в Іллінях жінці видали довідку, де написано, що подія, про яку вона повідомила, «не містить відомостей про кримінальне правопорушення».

Жінка пішла в Іллінецьку прокуратуру. Розмовляла з прокурором Юлією Тузюк. Ситуація не змінилася — землю продовжували обробляти.

Пані Людмила поїхала у Вінницю, отримала документ, який підтверджує, що земля в урочищі «Вапельня» є пам'яткою археології. Його видали у відділі охоронної спадщини обласної військової адміністрації.

## На місці урочища було Трипільське поселення, яке датується першою половиною III тис. до н. е.

### ЗАЛУЧИЛИ П'ЯТЬ ПРОКУРОРІВ

Людмила Вапельник написала заяву до обласної прокуратури. Після цього відкрили кримінальне провадження. Ось фрагмент з цього документа: «Посадковими особами Іллінецької міської ради... завдано істотної шкоди охоронюваному законом державним інтересам».

У Шевченкове приїжджала комісія. Серед її членів були представники прокуратури, поліції, управління містобудування і архітектури, а також землевпорядник.

Журналісти дізналися про постанову керівника Немирівської окружної прокуратури. У ній зазначено, що п'ять прокурорів здійснюватимуть перевірку, керівником групи призначено прокурора з Липовця.

Найважливіше з питань, що ма-



**Людмила Вапельник:** «Як тільки пройде трактор із плугом, на поверхні з'являються глиняні черепки. Але ж це наша історія. Хіба можна по ній плугом?»

ють з'ясувати, яким чином земля з охоронним номером отримала статус сільськогосподарського призначення.

Прокуратура звернулася до суду з клопотанням накласти арешт на земельну ділянку в урочищі «Вапельня». У клопотанні зазначено, що ці ділянки можуть належати до земель історико-культурного призначення. Однак суд відмовив у задоволенні такого клопотання. Прокуратура оскаржила рішення суду першої інстанції в Апеляційному суді.

### ДЕРЖГЕОКАДАСТР НЕ ЗНАЄ ПРО ОХОРОННИЙ СТАТУС?

Журналісти зверталися із запитом до головного управління Держгеокадастру в області: чому не взято до уваги документи ОВА про належність зазначеної ділянки до земель історико-культурної спадщини?

Ось яку відповідь отримали за підписом керівника управління Руслана Шведа: «За наявними в управлінні картографічними матеріалами 2008 року не виявлено інформації щодо віднесення вказаної ділянки до земель історико-культурного призначення».

Він також зазначив, що «у програмному забезпеченні

Національної кадастрової системи не зареєстровані відомості про земельні ділянки історико-культурного призначення «Поселення Трипільської культури». Тобто нема обмежень у використанні цих земель».

Так само залишили поза увагою статус урочища «Вапельня» ті, хто виготовляв документи на землю для нових власників. Робили їх у ТОВ «Вінекс» — працював фахівець Василь Сідлецький. Журналісти розмовляли з керівницею «Вінекса» Оксаною Могозіною. За її словами, у Державному кадастрі не зазначено, що ця земля має статус історико-культурного призначення. Тому не вивчали цього питання.

### ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ

Закон «Про охорону культурної спадщини» зобов'язує органи влади на місцях здійснювати охоронні заходи щодо пам'яток місцевого значення та їх територій у разі виникнення загрози їх пошкодження або руйнування внаслідок проведення будь-яких робіт. Охорона пам'яток належить до компетенції районних державних адміністрацій, виконавчих комітетів місцевих рад.

## Поселення дослідив археолог Хавлюк

У 1955 році археолог з Вінницького педінституту на прізвище Хавлюк проводив археологічні дослідження біля села Шевченкове Іллінецького району. Він залишив записи, а також зібрані артефакти, які свідчать про те, що урочище «Вапельня» — незвичайне місце. Науковець стверджує, що на цьому місці знаходилося Трипільське поселення. «Поселення розташоване на по-

логому місці, утвореному двома струмками, — записав у своєму звіті науковець Хавлюк. — На зораній поверхні мису простежуються залишки жител у вигляді глиняної обмазки. На місці жител знаходиться червона кераміка з борозенковим і ямковим орнаментом, а також сіра з монохромним розписом. Під час розвідки тут знайдена червоно глиняна посуда з мо-

нохромним розписом. Зрідка знаходяться кремінні скрепки і ножевидні пластинки, трикутні наконечники до стріл. Поселення датується першою половиною III тис. до н. е. Колекції знайденого матеріалу зберігаються у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї. Поселення є цінним джерелом для вивчення початку пізнього етапу Трипілья на території Південного Побужжя».

# ЧОМУ НА ВСЮ БЕРЕЗИНУ НЕМАЄ ЖОДНОГО СМІТНИКА

**Потопають у смітті** ■ Селище, що неподалік Вінниці, опинилося у складній ситуації через відсутність належної системи збору та вивезення сміття. Тому місцеві викидають відходи у Вінниці або везуть їх у ліс. Активісти об'єдналися, щоб самостійно розв'язати проблему, але зіткнулися з несподіваними перешкодами з боку місцевої влади



ВАЛЕРІЙ  
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,  
(063)7758334

Проблема вивезення твердих побутових відходів

стала нагальною для мешканців селища Березина. За словами голови ОСН (органу самоорганізації населення) Любові Батрак, у людей просто немає куди подіти сміття.

Більшість вимушена везти свої відходи аж до Вінниці, що викликає справедливе обурення як самих мешканців Березини, так і вінничан, чий коштів фактично йдуть на утилізацію чужого сміття.

— Абсолютно переважна більшість людей вивозить сміття у Вінницю. Таким чином у людей з міста Вінниці крадуться їхні податки. Не по нашій волі, бо іншої альтернативи, в принципі, нам не залишили, — каже Любов Батрак.

Ситуацію ускладнює й те, що деякі мешканці, не маючи іншого виходу, вивозять сміття просто до лісу, що завдає шкоди екології.

## «КАБАЛА» ВІД ФОПА ТА БЮРОКРАТІЯ

Сільська рада Якушинців, до якої адміністративно нале-

жить Березина, уклала договір з ФОП Кулик на вивезення сміття. Однак умови, запропоновані перевізником, важко назвати прийнятними для громади.

За словами Любові Батрак, ФОП Кулик хоче приїжджати лише один раз на місяць, а мешканці повинні будуть купувати у нього спеціальні мішки за ціною 31 гривня за штуку. Такий графік та вартість послуг є неприйнятними для більшості жителів селища.

Тож не чекаючи допомоги згори, активні мешканці Березини об'єдналися в орган самоорганізації населення «Добробут» і вирішили самостійно облаштувати місця для збору сміття. За словами Любові Батрак, сільрада Якушинців спочатку навіть підказала місця, де можна встановити смітєві баки.

— Після створення органу самоврядування ми звернулися до сільради, щоб отримати дозволи на встановлення баків. Але, як виявилось, дві ділянки, місце розташування яких підказала сама сільрада, не відповідають нормам! — обурюється Батрак.

Зрештою довелося скликати

виїзну комісію, де разом із мешканцями обстежували земельні ділянки. І сільрада пообіцяла надати дозволи за умови отримання погоджень від РЕС та обласної Служби відновлення та розвитку автодоріг (земельні ділянки поблизу траси М-21).

— Ми витратили півтора місяця на отримання нових погоджень. Подали їх до сільради, щоб отримати від них дозвіл на розміщення контейнерних майданчиків. За свої кошти, нагадаю, ми їх хочемо поста-

**«Ми самі готові ставити баки, а нам відмовляють», — кажуть мешканці. У сільраді відповідають: «Все залежить від погоджень»**

вити. І знову отримали відмову. Цього разу через «невірні викопіювання», хоча сама сільрада їх і надавала! — каже голова ОСН «Добробут» Любов Батрак.

Тож це бюрократичне коло люди проходять вже втретє. І як кажуть в органі самоорганізації населення, сільрада свідомо підштовхує мешканців до розміщення контейнерних майданчиків виключно в межах смуги відведення траси М-21. Хоча це прямо суперечить чинному законодавству.



Сміття вивозять, хто куди може. Мешканці Березини залишаються сам на сам із проблемою відходів

## ЩО НА ВСЕ ЦЕ КАЖУТЬ У СІЛЬРАДІ

Звернулися до селищного голови, аби той висловив свою позицію на всю цю історію.

— Вони вибрали місця, де можна встановити, але враховуючи всі санітарні, захисні норми, там треба буде погодити з дорожньою службою. Вони власники тієї земельної ділянки. І там їх треба погодити, а не просто підписати, — говорить голова Якушинецької сільради Василь Романюк.

Романюк також зазначив, що сільрада зробила усе, що могла для допомоги органу

самоорганізації населення.

— Ми зробили й клопотання, ми зробили й викопіювання. Все для того, щоб вони пішли до дорожньої служби та погодили, — зазначив він.

Проте голова ОСН «Добробут» наголошує, що саме сільрада мала б відстоювати інтереси громади та сприяти у вирішенні цього питання.

Тому Любов Батрак тут ще підозрює, що така бюрократична тяганина виникла ще й через особисту неприязнь до неї від голови Якушинецької сільської громади Василя Романюка.

## Замкнене коло: хто допоможе Березині?

Наразі мешканці Березини опинилися у безвихідній ситуації. Питання про розміщення смітєвих баків залишається невирішеним, а селище поступово перетворю-

ється на стихійне сміттєзвалище. Громадська ініціатива наштотхнула на, як здається мешканцям, байдужість та небажання місцевої влади допомогти у вирішенні

нагальної проблеми. Чи зможуть мешканці Березини домогтися свого права на чисте довкілля та зручні умови проживання — питання залишається відкритим.

# Місто без бар'єрів: у центрі та біля медичних закладів ремонтують тротуари

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,  
(095)1039671

У березні у нашому місті взялися за ремонт проблемних ділянок тротуару, а також переобладнання їх на безбар'єрне середовище для маломобільних громадян. Розпочали з тротуарів поблизу медичних та реабілітаційних закладів, а також у центрі Вінниці, де найбільший потік пішоходів.

Головне завдання такого проєкту з доступності — усунути фізичні бар'єри, що з'являються під час пересування. Мова про бордюри без пандусів, ненормативні бордюри пандуси, відкриті водовідвідні лотки, нерівності покриття та інше. Крім того, такі ділянки тротуару мають облаштуватися попереджувальними тактильними смугами для людей з порушеннями зору.

У березні роботи стартували на вулицях Коріатовичів та Зодчих, зокрема, перед входом до лікарні імені Ющенка. А вже у квітні ремонт почали одразу на кількох ділянках вулиці Грушевського.

Наразі у центрі поклали нову плитку, попереджувальні тактильні смуги для людей з порушеннями зору й встановили тротуарні антипарковні дорожні

стовпчики. Тут же зробили плавний тротуарний спуск і частково замінили старий бордюри.

У комунальному підприємстві «Агенція просторового розвитку», яка й реалізовує цей проєкт, говорять, що цього року аналогічні роботи заплановані на вулицях Магістратській, Оводова, Театральній, Соборній та Пирогова.

За словами фахівців агенції, пріоритетними для ремонту є

ділянки у центрі Вінниці, де розміщується найбільша кількість громадських об'єктів, а також біля медичних та реабілітаційних закладів.

Після того, як роботи з усунення перешкод для руху маломобільних громадян та громадян проводять на всіх вищезгаданих ділянках, ремонтні роботи розпочнуть на інших основних вінницьких вулицях.

# ВДОВА «АЗОВЦЯ» ПРОДОВЖУЄ СПРАВУ ЖИТТЯ У ВІННИЦІ

**Відродження** ■ Ольга Катрич, переселенка з Маріуполя, заснувала у Вінниці крамницю вишитого одягу «Сонях». Так жінка не лише продовжила справу, яку разом із чоловіком започаткувала в рідному місті, а й зберегла та примножила українські традиції, будучи уже у Вінниці



АЛЬОНА ЧЕРНЮК, RIA,  
 (093)8905679

Ще у 2015 році Ольга відкрила магазин вишиванок у Маріуполі.

Її надихала підтримка чоловіка — Олега Катрича, воїна полку «Азов», маріупольця в четвертому поколінні, який мав позивний «Кельт». Майже десять років Олег працював на металургійному комбінаті імені Ілліча. Коли у 2014 році росіяни захопили Маріуполь, він вирішив приєднатися до територіальної оборони, а згодом став бійцем батальйону «Азов». Олег Катрич брав участь у важких боях за Мар'їнку, Широкине, Павлопіль та сам Маріуполь. До 2019 року він був командиром мінометного взводу.

Для Ольги Катрич відкриття магазину «Етно Стиль» (саме так спочатку називався її магазин вишиванок у Маріуполі) стало особистим внеском в українізацію рідного міста. Вона пригадує, як покупці приходили з подякою за можливість носити український одяг, а щорічні паради вишиванок у Маріуполі вже тоді збирали до десяти тисяч учасників.

Після переїзду родини до Словаччини магазин працював лише в онлайн-режимі. З повною окупацією Маріуполя все було знищене.

## ПОВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНИ ТА ЗАХИСТ СТОЛИЦІ

На момент початку повномасштабного вторгнення Ольга перебувала з сім'єю у Словаччині. Того пекельного дня, 24 лютого 2022 року, їй зателефонували знайомі і повідомили, що почалася війна. Чоловік одразу зібрав речі і повернувся в Україну, щоб захищати рідну землю. Ольга намагалася його зупинити, адже важко було усвідомити масштаб трагедії. Проте Олег лише сказав: «Ти знала, за кого виходиш заміж. Я воїн, я мушу бути там».

Перетнувши кордон, Олег одразу зв'язався зі своїми побратимами та вирушив до Маріуполя. Саме там залишалися товариші, зокрема бійці «Азова». Однак, коли група рухалася в напрямку міста, кільце оточення замкнулося, і дістатися Маріуполя стало неможливо. Усі були шоковані. Тоді командир «Азова» ухвалив рішення залишитися в Києві, щоб долучитися до територіальної оборони столиці.

Під час служби Олег із побратимами перебував у Бучі та навколишніх селах. Він мало розповідав про ті події, але один випадок особливо закарбувався в пам'яті. На блокпосту неподалік Бучі українські військові стали свідками жахливої трагедії: молода родина — чоловік, дружина та малень-

ка дитина — їхала автомобілем до батьків. Військові намагалися їх зупинити, попереджаючи про небезпеку, але люди запевняли, що їм нічого не загрожує, адже вони цивільні. За кілька хвилин їхню машину розстріляли на очах у бійців.

## ОПЕРАЦІЯ НА «АЗОВСТАЛІ»

Уже 24 березня 2022 року Олег повідомив дружині, що зникне зі зв'язку через важливе завдання — разом із десантною групою з 72 бійців і медиків він вирушав на допомогу захисникам Маріуполя. Його головною метою було провести групу до побратимів у разі неможливості висадки поблизу «Азовсталі». Він брав участь у розробці операції, планував маршрути та командував пер-

**Обираючи серед чоловічих моделей, досі покладається на смаки свого «Кельта» — такий позивний чоловіка**

шим десантом. Гелікоптери летіли на низькій висоті, долаючи 120 км над уже окупованою територією. О четвертій ранку вони успішно дісталися Маріуполя.

Незабаром Олег надіслав коротке повідомлення, підтвердивши, що прибув на місце, але деталей не розповів. Тоді Ольга намагалася зв'язатися з чоловіком, але відповіді не отримала. Згодом їй зателефонували й повідомили, що Олег загинув. Спочатку жінка не могла в це повірити, сподіваючись, що він у полоні. Пізніше стало відомо, що того дня його група мала знищити кілька ворожих танків у Приморському районі Маріуполя. У цьому бою Олег та кілька його побратимів загинули.



Ольга та Олег «Кельт» Катрич — подружжя, яке ще в Маріуполі заснувало магазин вишиванок «Етно Стиль». Тепер Ольга продовжує спільну справу вже у Вінниці

## «СОНЯХ» — ВИШИВАНА ІСТОРІЯ ПАМ'ЯТІ ТА ЛЮБОВІ

У середу, 2 квітня, виповнилося рік від дня відкриття магазину вишиванок «Сонях» у Вінниці. Його назва одразу викликає асоціації з рідною землею, красою та барвами України. Але для Ольги це ще й символ пам'яті про її чоловіка, воїна полку «Азов» Олега Катрича.

— Це символічна назва, в пам'ять про мого чоловіка. Він був справжнім патріотом — повернувся з-за кордону на початку повномасштабної війни, щоб стати на захист своєї землі. Він, як соняшник, який повертає голову за сонцем, так і він повернувся в Україну, — розповідає Ольга.

Переїхавши до Вінниці, жінка зв'язалася з постачальниками, контакти з якими залишилися ще з Маріуполя. Усі вони пішли їй назустріч — надавали товар у розстрочку, раділи, що вона вижила і продовжує справу. Усі вироби магазину «Сонях» відшиваються виключно на українських фабриках, мануфактурах і в цехах.

— Зараз у мене є покупці з Маріуполя, які роз'їхалися по всьому світу. Вони замовляють онлайн, а ми відправляємо вишиванки до Америки, Нідерландів, Норвегії

та багатьох інших країн, — розкаже Ольга.

На сторінці магазину представлений широкий вибір вишиванок для чоловіків, жінок і дітей. Обираючи серед чоловічих моделей, Ольга досі покладається на смаки свого «Кельта» — так її чоловіка знали побратими.

Асортимент різноманітний не лише за моделями та розмірами, а й за стилем вишивки. Тут можна знайти як класичні, так і більш автентичні варіанти. Подільська вишивка — одна з найскладніших в Україні. Домінуючим елементом її геометричного орнаменту є ромб. Він зустрічається в різних варіаціях, часто доповнюється гачками. Найчастіше ромб (особливо з крапками) символізує засіяну землю та родючість.

Особливістю подільської вишивки є використання насиченого чорного кольору, який додає контрастності та виразності візерункам. У кожному стібку цієї вишивки — історія, традиції та невмируща любов до Батьківщини. І саме цю любов Ольга продовжує передавати через свою власну справу, щоб українці по всьому світу могли носити одяг із душею рідної землі.

РЕКЛАМА

**SAPSAN**

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ, СЕЙФЫ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23  
 тел. (098) 920 49 55

sapsan.vn.ua

**МІНІТРАКТОРИ**  
 від 16 до 50 к.с.

тел. (068) 872-70-51

**РБ Комплекс** БЕТОН ТОВАРНИЙ ВСІХ МАРОК

• Розчин цементний всіх марок  
 • Блоки 24.4.6; 24.5.6  
 • Пісок митний, пісок будівельний  
 • Щебінь 5-10; 10-20  
 • Відсів

вул. Гонти, 43  
 р-н ст. Вантажна

тел. (098) 408 40 17 (067) 364 60 72



# УСТАНОВКА СОНЯЧНИХ ПАНЕЛЕЙ. СКІЛЬКИ КОШТУЄ І ЩО ДАЄ БІЗНЕСУ?

**Безплатна енергія** ■ У Вінниці підприємства активно інвестують у сонячну енергетику — встановлено вже понад 33 тисячі панелей. Ми дізналися, скільки коштує СЕС, що входить у цю суму, як довго триває монтаж і коли система окупиться. Чи справді власна сонячна електростанція — це шлях до економії?



ВАЛЕРІЙ  
 ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,  
 (063)7758334

Понад 17 мегаватів електроенергії генерують від сонця вінницький

бізнес та комунальні заклади у Вінниці. Про це на своїй facebook-сторінці написав заступник міського голови Андрій Очеретний.

«Сумарно бізнесом встановлено понад 33 тисячі панелей. Вони мають загальну потужність 17,19 МВт», — написав він.

Ми вирішили дізнатися, скільки для бізнесу коштує сонячна електростанція, що входить у цю вартість, через скільки років окупиться СЕС, та які є ризики. Про це все поговорили з генеральним директором компанії «Промавтоматика» Михайлом Ганчуком.

**Скільки в середньому коштує встановлення сонячної електростанції для малого/середнього бізнесу? Можете навести приклад для об'єкта на 10, 30 і 100 кВт?**

— У середньому вартість встановлення сонячної електростанції складає 500 доларів за 1 кВт потужності. Це без акумуляторів для зберігання виробленої енергії. При встановленні акумуляторів вартість проекту збільшується вдвічі — в середньому одна тисяча доларів за кіловат.

Щодо прикладів: маємо серед наших кейсів станцію на 10 кВт

в Мурованих Курилівцях — 235 тисяч гривень (кіловат потужності коштував 564 долари — авт.); 30 кВт у Липовці — 581 тисяча гривень (464 долари за кіловат); 100 кВт у Хмельницькому — 2 мільйони 90 тисяч гривень (501 долар за кіловат).

У деяких із цих прикладів кіловат потужності коштував більше, ніж 500 доларів. Чому? Бо є різниця між установкою станцій на даху чи на землі. Якщо ми робимо наземну СЕС, то це завжди дорожче, бо для її монтажу потрібно більше металоконструкцій. Є ще невеликі різниці у вартості обладнання.

**Що входить у вартість СЕС?**

— Як правило, у вартість СЕС входить: розробка технічного рішення, обладнання, роботи із монтажу, виконавчі схеми, технічна документація на обладнання. Це все робиться «під ключ».

**Як змінились ціни на сонячні електростанції за останній рік?**

— Вартість обладнання СЕС, а саме сонячні панелі, інвертори, кабельно-провідникова продукція зросли в середньому на 20%. Це пов'язано із подорожчанням сировини, оновленням технологій виробництва та збільшенням податків для виробників.

**Який середній термін реалізації проекту — від підписання договору до запуску станції?**

— Це залежить від багатьох факторів і займає в середньому від 14 до 45 днів. У нас були кейси,

коли встановили сонячну електростанцію за один день. Але, звісно, перед цим ми розробили увесь проект, закупили матеріали, підвезли це все на місце до підприємства, де поставили сонячну електростанцію.

**Які дозволи потрібно отримати бізнесу, щоб встановити СЕС? Скільки це займає часу?**

— За чинного законодавства встановлення СЕС не потребує отримання будь-якої дозвільної документації. Оформлення знадобиться лише у випадку продажу згенерованої електроенергії, коли підприємство починає торгувати по «зеленому» тарифу.

**Чи можуть вінницькі бізнеси продавати надлишок енергії в мережу?**

— Будь-які фізичні особи та суб'єкти господарювання мають

**Середній термін окупності — 2–3 роки. На нього впливає безліч факторів, серед яких комерційний тариф за світло**

можливість продавати надлишки згенерованої електроенергії. Оформлення такої діяльності у Вінниці займає до 90 днів. «Зелений тариф» наразі складає близько 4 гривень за кіловат-годину.

**Через скільки років сонячна електростанція окупається?**

— Нині середня окупність сонячної станції для бізнесу складає від 2-х до 3-х років. Варто розуміти, що на термін окупності СЕС впливає правильне формування технічного рішення під конкретне підприємство. А саме: баланс підбору обладнання, розміщення, адаптація під режим споживання. Комерційний тариф за електроенергію також є одним з факторів, що впливають на окупність.

**Наскільки реально зменшити витрати на електроенергію бізнесу за рахунок СЕС?**



**В середньому вартість СЕС складає 500 доларів за 1 кВт генерації.** Це разом з матеріалами та роботою майстрів, які будуть монтувати сонячну електростанцію на підприємстві

— Як показує досвід, сонячні станції допомагають підприємствам економити від 50 до 80 відсотків спожитої електроенергії. Зустрічаються випадки, коли підприємство у деякі місяці отримує «нульові» рахунки від електропостачальної компанії.

Проте така тенденція спостерігається у теплу пору року, взимку сонячна електростанція втрачає свою ефективність у кілька разів.

**Чи можете навести приклад вашого клієнта, де сонячна електростанція уже повністю себе окупила?**

— Одним із перших та постійних наших клієнтів, яким побудовані сонячні станції, є компанія Парк Аудіо, де СЕС формувалось у декілька черг протягом п'яти років та наразі налічує загальну потужність близько 100 кВт. Залишки згенерованої електроенергії на даному підприємстві використовуються для підігріву води. Станція демонструє високу ефективність. Перші черги вже окупились.

**Які найпоширеніші помилки бізнес робить при встановленні СЕС?**

— Серед помилок поспішне формування технічного рішення, встановлення панелей із неефек-

тивною орієнтацією або кутом нахилу, не врахування розміщення будівель чи рослин, що можуть викликати затінення сонячних панелей. Та ще помилками є неправильний підбір потужності СЕС, використання неякісного обладнання, нехтування регулярним сервісним обслуговуванням.

**А як часто потрібно обслуговувати СЕС?**

— Рекомендується це робити 1–2 рази на рік. Обслуговування включає візуальну перевірку сонячних панелей на предмет пошкоджень, перевірку контактних з'єднань та кріплень, перевірка електричних параметрів та систем охолодження, тестування системи у різних режимах роботи та інше.

**Наскільки надійними є сучасні сонячні панелі? Який термін служби?**

— Сучасні панелі мають термін експлуатації 25–30 років, протягом якого панелі зберігають 80–90% своєї початкової потужності. Гарантія від виробника на панель — 10–15 років. Втрата потужності складає до 1% на рік протягом всього терміну експлуатації. Але зараз технологія покращується, відсоток деградації стає меншим.

## Хто займається установкою сонячних панелей у Вінниці

Перелік компаній у Вінниці, які надають послуги з монтажу сонячних електростанцій «під ключ» для підприємств:

Сонце Дарує. Послуги: проектування, монтаж, підключення до «зеленого» тарифу, гарантійне обслуговування. Гарантія: 10 років на панелі та 1–5 років на інвертори (при реалізації проекту «під ключ»), 2 роки на монтажні роботи. Сайт: [sontse-daruie.com.ua](http://sontse-daruie.com.ua)

SIM-I SUN ENERGY. Послуги: повний цикл — від виїзду на об'єкт до оформлення «зеленого» тарифу. Гарантійне обслуговування: 10 років. Сайт: [sim-i-sunenergy.com](http://sim-i-sunenergy.com)

Промавтоматика Вінниця. Послуги: про-

ектування, монтаж мережевих, гібридних та автономних СЕС. Особливості: виїзд експертної групи, яка безкоштовно підготує комерційну пропозицію для бізнесу. Сайт: [ra.ua](http://ra.ua)

Hexagon Energy. Послуги: проектування, монтаж, шеф-монтаж, енергоаудит, підключення до «зеленого» тарифу. Додатково: очищення сонячних батарей у період гарантії. Сайт: [hexagon-energy.com.ua](http://hexagon-energy.com.ua)

Цей список не є вичерпним. Якщо ви хочете поставити СЕС для своєї фірми, можете звернутися і до інших українських компаній. Рекомендуємо звертатися одразу до кількох, щоб порівняти комерційні пропозиції.

## Як бізнесу отримати компенсацію за установку СЕС

Щоб підприємства активніше долучалися до установки відновлювальних джерел енергії, міська влада у 2023 році запровадила порядок часткової компенсації витрат вінницькому бізнесу.

Розмір відшкодування — 30% від сплачених податків, але не більше одного мільйона гривень. Йдеться про компенсацію витрат на обладнання та встановлення сонячних, вітрових електростанцій та гідроустановок, а також на акумулятори до них. Отримані кошти можна витрати на власний розсуд. Податись на компенсацію можуть ФОП та юридичні особи з числа мікро-, малого та середнього підприємництва. Важливою

умовою є реєстрація на території Вінницької міської територіальної громади та відсутність заборгованості по сплаті податків.

Компенсацію виплачують один раз. І не «авансом», а за фактом. На момент подачі заяви бізнес уже має придбати обладнання, встановити та ввести в експлуатацію автономне джерело живлення. Які потрібно подати документи — викладено в рішенні Вінницької міськради № 1511 від 20 червня 2024 року.

Є питання щодо компенсацій за СЕС? Можете їх поставити фахівцям з міського департаменту економіки та інвестицій. Телефон: (0432) 59-50-46; e-mail: [dei@vnmr.gov.ua](mailto:dei@vnmr.gov.ua).

# ПРОДАВ ЧЕРЕЗ OLX І ТЕПЕР ГОТУЙСЯ ДО ПОДАТКОВОЇ?

**Цікаві зміни** ■ З березня податкова служба отримала нові інструменти для моніторингу онлайн-торгівлі. Банки та платіжні системи автоматично надсилають їм дані про операції з продажу товарів. Поки що все обмежується попередженнями, але підприємцям радять не зволікати з оформленням ФОП і видачею чеків



ВАЛЕРІЙ  
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,  
(063)7758334

Народна депутатка Ніна Южаніна заявила, що

податкова почала отримувати дані про грошові перекази на маркетплейсах.

У ДПС заспокоюють — особисті речі не є підставою для штрафів, але систематичний продаж вже вважається бізнесом.

Податкові консультанти радять підприємцям виходити з тіні, а звичайним людям — не втрачати пильність.

## З ЧОГО ВСЕ ПОЧАЛОСЯ

На своєму telegram-каналі народна депутатка Ніна Южаніна повідомила, що з 1 березня податкова почала отримувати дані про грошові перекази за продаж товарів через інтернет-майданчики по типу OLX, Prom тощо.

Все це відбувається в рамках боротьби із прихованою підприємницькою діяльністю, коли українці продають товари, за які не сплачують податки.

«За інформацією податкової, за перші 20 днів березня було ідентифіковано десятки тисяч платників податків і громадян,

які систематично отримують кошти на власні рахунки за продані товари, — пише Южаніна. — Дані про операції отримали від установ. Банки та платіжні системи автоматично створюють фіскальні чеки й відправляють їх до ДПС».

Поки, як повідомила народна депутатка, податкова не виписувала штрафи: обмежилася лише попередженнями про те, що аби уникнути відповідальності, люди мають офіційно зареєструватися як ФОП, здійснювати продажі через РРО або програмний РРО; дотримуватися чинного законодавства.

Як буде далі? Поки невідомо. «Не здивуюсь, якщо під моніторинг податкової потраплять усі, хто продає речі більше, ніж три рази на рік, — пише Ніна Южаніна. — Особливо безглуздо це виглядає для людей, які не займаються підприємницькою діяльністю, а просто намагаються позбутися непотрібних речей — наприклад, продати старий одяг, техніку або дитячі товари».

## ЩО СКАЗАЛИ У ПОДАТКОВІЙ

Допис Южаніної розтиражували у ЗМІ, тому довелося реагувати Державній податковій службі. На своїй facebook-сторінці вони

повідомили, що «ДПС не штрафуватиме за продаж особистих речей на Інтернет-майданчиках».

«Поширена інформація про те, що податкова нібито почала штрафувати продавців з OLX, Prom.ua тощо та автоматично відстежує всі грошові перекази на рахунки осіб, навіть якщо вони продають онлайн особисті речі, не відповідає дійсності», — повідомили у відомстві.

Податківці додали, що:

■ продаж індивідуального майна (особистих речей) не розцінюється як підстава для притягнення до відповідальності за порушення вимог податкового законодавства;

## Банки та платіжні системи автоматично створюють чеки й відправляють їх до ДПС. Податкова поки не штрафуватиме

■ тільки систематичний продаж та одночасно однорідний асортимент товарів має ознаки підприємницької (господарської) діяльності. Це не стосується реалізації індивідуального майна (особистих речей) громадянами за допомогою таких електронних торговельних платформ як OLX, Prom та будь-яких соцмереж.

Але водночас там же зауважили, що є посилення контролю за інтернет-продажами.

«Це здійснюється, щоб запобігти зловживанням та ухиленню від сплати податків саме у сфері підприємницької діяльності», — йдеться в дописі Державної податкової служби.

## ПІДПРИЄМЦІ, ВИХОДЬТЕ З ТІНІ

З усього цього податковий консультант Михайло Смоко-



**Онлайн-торгівля під прицілом.** Податкова отримує все більше інструментів для контролю за переказами

вич, який веде YouTube-канал, дав кілька порад.

— Якщо ви ще не зареєстрували ФОП і здійснюєте торгівлю, зареєструйте ФОП, — говорить він. — Якщо ви зареєстрували ФОП і здійснюєте торгівлю через інтернет, але не видаєте фіскальних чеків, хоча мали б, зареєструйте програмний реєстратор і видавайте фіскальні чеки. Зараз всі ці операції податкова відразу перевірятиме і, скоріше за все, буде дуже багато перевірок і штрафів.

Щодо звичайних людей, не підприємців, які час від часу продають речі через Інтернет, то чи буде податкова мати претензії до таких «продавців»?

— Тут поки що маємо тільки припущення. З березня, після появи нового інструмента обліку, в податковій будуть десятки тисяч торговців, які не зареєстровані, які не ведуть фіскальні чеки та які дійсно проводять сотні операцій на місяць. То будуть спочатку перевіряти їх. Але не виключено,

що потім можуть писати якісь листи з необхідністю роз'яснень і до людей, які декілька речей на рік щось продали, — каже Смокович.

Далі, за чинним законодавством, продаж навіть вживаних речей — візки, плаття, книги, велосипеди тощо — підлягає оподаткуванню. Потрібно буде подати річну декларацію про доходи, а потім сплатити 18% податку на доходи фізосіб та 5% військового збору.

— Маємо розуміти, що якщо ми скористалися OLX-доставкою, промплатою, чи якщо нам післяплатою через Нову пошту сплатили за щось, то податкова буде мати інформацію про це і як мінімум зможе потім запитати, чому ми не подали річну декларацію. Але як це буде працювати з такими дрібними продажами, побачимо далі в майбутньому. Зараз у мене це просто роздуми та припущення, — сказав податковий консультант.

# За підпал ТЦК у Вінниці неповнолітнього диверсанта засудили до п'яти років

АЛЬОНА ЧЕРНЮК, RIA, (093)8905679

У Вінниці відбувся суд над неповнолітнім, який здійснив підпал будівлі Територіального центру комплектування та соціальної підтримки на замовлення. За словами юнака, завдання він отримав через Telegram-канал.

Інформація про це міститься у рішенні суду, оприлюдненому

в Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Шостого липня близько 04.15 поліція отримала повідомлення про підпал будівлі ТЦК. В процесі розслідування було встановлено, що невідома особа кинула в будівлю дві пляшки із запальною сумішшю, спричинивши пожежу.

«Молодий чоловік обвинувачу-

ється в тому, що у липні 2024 року здійснив підпал адміністративної будівлі Вінницького обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки саморобною запальною сумішшю за завданням особи, матеріали стосовно якої виділено в окреме провадження, з яким спілкувався за допомогою Інтернет-месенджера «Telegram», —

йдеться у повідомленні.

Хлопець фільмував «виконання завдання» на відео для звітності перед куратором. Після чого від нього мав отримати переказ у сумі близько 80 тисяч гривень. Впродовж доби молодика затримали співробітники служби безпеки. За місцем його тимчасового проживання був проведений санкціонований обшук, під час якого

вилучені речові докази вчинення злочину.

Оскільки хлопець є неповнолітнім, то його родину взяли на облік, як таку, що перебуває в складних життєвих обставинах. За диверсію в умовах воєнного стану йому загрозувало 15 років позбавлення волі або довічно, але суд призначив п'ять років, враховуючи пом'якшувальні обставини.







Продавець на відділ «Гастрономія» на Чорновола 29, графік 3/3 з 08.00 до 22.00, оплата 900 грн. за день. (098) 283-32-91, Галина Миколаївна

Продавець пива в с.Стрижавка, 40-річчя перемоги 10, графік з 11:00 до 22:00, з/п від 13000 за 15 роб. днів. (068)485-75-23 Ольга, (068)821-12-76 Діана

Продавець торгового залу на Юності 46, графік роботи з 8.00 до 20:00 год. 3/3, зарплата 800 грн. в день. (068)609-03-72, (099)081-96-55, Наталя

Продавець-касір на Ваську 14, графік роботи 7/7, з 7:00-22:00. З/п 1025 грн/день (+ додаткове преміювання). (098)179-60-09 Аліна, (097)713-72-08 Оксана

Продавець-касір на вул.Стеценка 57, графік 7:00-21:30 3/3, зарплата 925 грн/день. (097) 931-19-22, (063) 144-93-87 Вікторія

Продавець-касір на Коріатовичів 149, маг. «MASHKET», графік 8:00-22:00 4/4, зарплата 900 грн. за день + додаткові премії. (097)713-72-08 Оксана, (098)179-60-09 Аліна

Продавець-касір на Космонавтів 24, графік роботи 4/4, з 8:00-22:00, зарплата 970 грн/день + додаткове преміювання. (097)713-72-08 Оксана, (098)179-60-09 Аліна

Продавець-касір на Максимовича 45, графік роботи з 8:00-22:00, зарплата 50 грн. +200 грн КПІ. (096) 587-69-05, Наталя

Продавець-касір на Пирогова 76, графік роботи 7.30-22.30 4/4, зарплата 1025 грн./зміна + додаткове преміювання. (098) 888-12-64, Анна

Продавець-касір на Порики 41, графік роботи 4/4, з 07:00 до 22:00, зарплата 950 грн/день + премії. (097)713-72-08 Оксана, (098)179-60-09 Аліна

### 9.7 ТОРГОВІ ПРЕДСТАВНИКИ, КОНСУЛЬТАНТИ, МЕНЕДЖЕРИ

Мерчендайзер, р-н 600-річчя, графік 4/4 по 11 год. (067) 430-18-49, (050) 461-55-70

### 9.9 РОБОЧИ, СЛЮСАРИ, БУДІВЕЛЬНИКИ

РІЗНОРОБОЧИХ ТА ТРАКТОРИСТА ЗАПРОШУЄМО НА РОБОТУ У СВИНОКОМПЛЕКС, С.КОМАРІВ, ВІННИЦЬКОГО Р-НУ. ВЧАСНА ОПЛАТА. ХАРЧУВАННЯ (067) 234-12-16

БУДІВЕЛЬНИК, ГІПСОКАРТОНЩИК, МАЛЯР, З/П ДОГОВІРНА. (093) 154-67-07

Працівник для роботи з металом, навивальник пружин, токар, слюсар, шліфувальник. З досвідом роботи та без. Навчання, г/р: 8 год. роб.день, 5 днів/тиждень. Повна зайнятість. Готові взяти студента, людину з інвалідністю. З/п 10000-25000 грн. (067) 430-14-45

ПРАЦІВНИКИ (ЧОЛОВИКИ), ЯКІ МАЮТЬ ДОСВІД РОБОТИ З БЕНЗОПИЛОЮ. ПОРІЗКА ДЕРЕВИНИ. ВИСОКА ОПЛАТА. РОБОТА ЗА МІСТОМ. (068) 640-83-38

РІЗНОРОБОЧИЙ В СТОЛЯРНИЙ ЦЕХ. ВІЛЬНИЙ ГРАФІК, ГОСПОДАРСЬКІ РОБОТИ. (097) 664-63-01, (050) 461-30-01

РІЗНОРОБОЧИ НА РОЗБОРКУ ТЕХНІКИ, З/П ДОГОВІРНА, Р-Н ТЯЖИЛІВ. (093) 154-67-07

Слюсар, помічник зварювальника, художник оформлювач на постійну роботу. З/п висока. Терміново! Деталі по телефону: (067) 730-62-66

### 9.12 КЕРІВНИКИ, АДМІНІСТРАТОРИ, УПРАВЛІНЦІ

Адміністратор в ТЦ «Жовтень». Тиждень через тиждень. (098) 827-99-05

АДМІНІСТРАТОР ТА ПОМІЧНИК АДМІНІСТРАТОРА ДЛЯ РОБ. З КЛІЄНТАМИ, ГР/Р.:МОЖЛ.ПОЗМІННИЙ. З/П ДО 25000ГР/МІСЯЦЬ. ЦЕНТР МІСТА. (050) 584-61-55 (VIBER)

Менеджер по оренді в ТЦ «Жовтень». З/п 15000 грн. (098) 827-99-05

Потрібні РІЗНОРОБОЧИ на асфальтний завод:

→ **ВОДИЇ**  
→ **ТРАКТОРИСТИ**  
→ **МАШИНІСТИ**  
→ **ОПЕРАТОР асфальтного заводу**

телефон: **(067) 432 11 14**

549445

ПРАТ «Вінницький завод «МАЯК»  
ТЕРМІНОВО ЗАПРОШУЄ на роботу:

1. Слюсар з механоскладальних робіт
2. Слюсар-складальник
3. Електромонтер з ремонту та обслуговування підстанцій та кабельних ліній
4. Комплектувальник
5. Різальник металу
6. Вантажник

549449

Адреса відділу кадрів: м. Вінниця, вул. Політехнічна, 2-В, біля транспортної прохідної заводу «Маяк». Тел: (0432) 55-17-41, 096-546-97-30 Ірина Раді будемо Вас бачити з понеділка по п'ятницю з 8:00 по 16:00 год!

### 9.13 ШВАЧКИ, КРАВЦІ, ПРАСУВАЛЬНИКИ

ШВАЧКА ТА ПОМІЧНИК ШВАЧКИ В С. ЯКУШИНЦІ, КОМПЕНСАЦІЯ ПРОЇЗДУ, БЕЗКОШТ. НАВЧАННЯ, Г/Р: 8-17.00, АБО ГНУЧКИЙ. З/П ВІД 15.000ГР. (097) 392-46-75

### 9.20 РОБОТА ЗА КОРДОНОМ

ПОКОЇВКИ В ГРЕЦІЮ, СЕЗОННА ПРАЦЯ, ЖІНКИ ДО 60 Р. ЗП 1100-1400 . КОНСУЛЬТАЦІЇ. (096)742-55-02, (093)012-83-93

ПРИБИРАЛЬНИЦІ В ЛАТВІЮ, ЖІНКИ ДО 65Р. З/П 1000-1200 . КОНСУЛЬТАЦІЇ. (096)742-55-02, (093)012-83-93

### 9.23 ШУКАЮ РОБОТУ

Чоловік з досвідом садівника: будинок, город, подвір'я, газон. Прибирання, декоративна стрижка. (067) 430-71-99

## МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

549115

Запрошує на навчання

**без сертифікатів ЗНО**

випускників шкіл, училищ, коледжів, будь-яких вузів і спеціальностей за спеціальностями:

- Право
- Правоохоронна діяльність
- Економіка
- Менеджмент
- Маркетинг
- Облік і оподаткування
- Фінанси, банківська справа та страхування
- Публічне управління та адміністрування
- Туризм
- Психологія

АДРЕСА ВІДБІРКОВОЇ КОМІСІЇ:

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145, к. 911 (9 поверх); [www.maup.com.ua](http://www.maup.com.ua)  
тел./факс (0432) 56-06-33, 56-13-08, (096) 371-17-69; e-mail: vi\_maup2005@ukr.net

На постійну роботу потрібні

548785

# ОХОРОННИКИ

- вахтовим методом роботи 21/21;
- з/п 450-500 грн/доба

Досвід роботи та без скарг на здоров'я. Проживання та проїзд за рахунок підприємства.

м. Вінниця, вул Коцюбинського, 27А/1  
067 462 70 12, 067 462 70 11

ЗАПРОШУЄТЬСЯ:

548793

**ПРАЦІВНИК**  
по догляду за тваринами  
**РІЗНОРОБОЧИЙ**

ЗП: 15 000 грн за місяць  
Гуртожиток надається

50 км від м. Києва, Вишгородський р-н  
093 193-40-69

## 10. НАВЧАННЯ

### 10.1 НАВЧУ

Репетитор з Хімії та Біології. НМТ. Допомога з уроками. Онлайн. Офлайн. (097) 118-48-00

Англійська та французька. Переклади. Репетиторство. Домашні завдання. (093) 342-36-68

АНГЛІЙСЬКА, НІМ., ПОЛЬСЬКА, ФРАНЦ., ЧЕСЬКА. ГОТУЄМО ДО УКР. ТА МІЖНАРОД. ІСПИТІВ (063)130-80-89, (067)433-29-54

## 11. ДАЧА, САД, ГОРОД, СГ.ПРОДУКЦІЯ

### 11.1 ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ, СГ ПРОДУКЦІЯ

Картопля, сорт «Белла Роса» ..... дог. .... (098) 039-68-90  
Куплю дольний апарат, б/в ..... дог. .... (067) 75691-86  
Куплю молочний бідон, 40 л, б/в ..... дог. .... (067) 756-9186

## КОНДИТЕРСЬКИЙ ЦЕХ

запрошує на роботу робітників



Дві зміни. Графік роботи ПН-ПТ  
з 8<sup>00</sup> до 17<sup>00</sup> і з 12<sup>00</sup> до 21<sup>00</sup>  
Зарплата висока  
Оплата почасово, СВОЄЧАСНО

096 036 12 16 з 8:00 до 17:00 в роб. дні

549247

ГРОШ ГРОШ ЕКОНОМ ІКАК ПАКЕТ  
Запрошуємо на роботу:

- Касира (11 год/день, 4/2, від 850 грн/зміна)
- Мерчендайзера (11 год/день, 4/4, від 760 грн/зміна)
- Продавця продовольчих товарів (11 год/день, 4/4, від 800 грн/зміна)
- Продавця-консультанта (11 год/день, 3/3, від 950 грн/зміна)
- Кухаря на копчення (8 год/день, 5/2, від 1000 грн/зміна)
- Пекаря (11 год/день, 3/3, від 1000 грн/зміна)
- Кухаря піци (11 год/день, 3/3, від 1000 грн/зміна)
- Приймальника товарів (11 год/день, 4/4, від 950 грн/зміна)
- Вантажника (11 год/день, 4/4, від 850 грн/зміна)
- Охоронника (11 год/день, 3/3, 13500 грн)
- Автокур'єра (11 год/день, 3/3, від 1000 грн/зміна)
- Збиральника товарів (10-21, 3/3, від 11000 грн/міс)

Стабільно, перспективно та офіційно!!!

(050) 46-15-570

(067) 43-01-849

пн-пт, з 08:00 до 17:00 год.  
вул. Чехова, 23  
<http://grosh.ua>

548594

ПО УКРАЇНІ

## ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Вінниця-Київ-Вінниця  
Вінниця-Одеса-Вінниця

24/7  
ПРАЦЮЄМО щодобого

Комфортний ПЕРЕЇЗД

(096) 663-50-35 ♦ (063) 825-18-18

Усі свіжі оголошення RIA  
у вашому Viber

- зручний пошук ✓
- перегляд по рубриках ✓
- розміщення оголошення ✓
- можливість підписки ✓



Скануйте QR-код,  
або шукайте в Viber

RIA\_ogo

545554

## МІНІТРАКТОРИ

від 16 до 50 к.с.

тел. (068) 872-70-51

545652

## 12. ЕЛЕКТРОНІКА ТА АУДИО/ВІДЕО ТЕХНІКА

### 12.1 ПРОДАМ

Т/в+Т2+кріплення. Муз.центр ..... недор.....  
(097560-06-31, В'ячеслав

Т/в Panasonic, б/в..... дог..... (098) 373-24-64

### 12.3 ПОСЛУГИ

Ремонт телевізорів вітчизн. та імпорнтн. вир-ва будь-яких моде-  
лей. Виклик додому. 66-68-62, (098) 062-16-47

## 13. ІНШІ ПОСЛУГИ

### 13.5 ЮРИДИЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

Адвокат. Складні сімейні та спадкові справи: поділ майна под-  
ружжя, аліменти тощо (097) 265-22-17

Адвокат. Судові спори з держпраці. Реєстрація та ліквідація  
підприємств. (093) 797-97-44

Акційне кредитування до Дня народження клієнта.Кредит.  
спіл.«Партнер».Ліц.380НКФП (063)311-80-72, (096)901-79-48

**КРЕДИТИ ВІД КРЕД.СПІЛКИ «ПАРТНЕР». 19 РОКІВ НА РИНКУ  
КРЕДИТУВАННЯ. ЛІЦ.380 НКФП. (063)311-80-72, (096)901-  
79-48**

### 13.7 КЛІНІНГОВІ ПОСЛУГИ

Прибирання: квартир, будинків, офісів. Миття вікон. Є пароге-  
нератор. Недорого. Якісно. (096) 458-97-54

## 14. МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

### 14.1 ПРОПОНУЮ

Новий Пансіонат для літніх людей.м.Вінниця, вул.Антоновича,7,  
р-н Централ.ринку. (068) 778-45-46

**ЗУБИ ЯК СВОЇ. ПРОТЕЗУВАННЯ, ЛІКУВАННЯ, ВИДАЛЕННЯ,  
ПАНОРАМНИЙ ЗНІМОК. (098) 814-09-47**

Лікування спини,гриж. Масаж, усунення вивихів,напіввивихів,  
дисків. Консультація (098) 394-96-99

**ПРОДАЄТЬСЯ ІМПОРТНИЙ НОВИЙ ІНВАЛІДНИЙ ВІЗОК. НЕ-  
ДОРОГО. ЦІНА ДОГОВІРНА. (067) 905-53-81**

**ПСИХОЛОГІЧНІ ТРЕНІНГИ. АРТ-ТЕРАПІЯ. (067) 433-29-54**

## 15. ЗНАЙОМСТВА

### 15.1 ВОНА ПИШЕ

**ЖІНКА 62/162/60 ПРОЖИВАЮ В МІСТЕЧКУ, ОДИНОКА,  
ДІТЕЙ НЕ МАЮ, ДОБРА ГОСПОДИНЯ, ЛЮБЛЮ КУХОВАРИТИ,  
СТВОРЮВАТИ ДОМАШНІЙ ЗАТИШОК. ПОЗНАЙОМЛЮСЬ  
ДЛЯ СТОСУНКІВ З ПОРЯДНИМ ЧОЛОВІКОМ ВІДПОВІДНОГО  
ВІКУ. (096) 452-74-58**

### 15.2 ВІН ПИШЕ

Пристойний хлопець 35 років бажає познайомитись з дівчиною  
для серйозних стосунків. Ніколи не курил і не вживав алкоголь.  
(068) 004-82-95

Чоловік 60/180/80 шукає жінку для створення сім'ї. (097) 364-  
76-19

## 16. ХОБІ, ТВОРЧІСТЬ, ДОЗВІЛЯ, АНТИКВАРІАТ

### 16.1 ПРОДАМ

Ваги: технічні та тарілочні + 3 гири. Муз.центр. (097) 560-06-31,  
В'ячеслав

Музичний центр. Ваги: технічні, тарілочні+3 гири. (097)560-06-31

### 16.2 КУПЛЮ

Антикваріат. Монети будь-якого періоду для себе. Дорого.  
Куплю! (067)93317-24

**ДОРОГО:ГОДИННИКИ НАРУЧНІ,КИШЕНЬКОВІ,  
ІКОНИ,КАРТИНИ,НАМИСТА,НАГОРОДИ,ПОРЦЕЛЯНА. (097)  
561-22-28**

**КАРТИНИ, ІКОНИ, КОРАЛОВІ ТА БУРШТИНОВІ БУСИ, РОГИ,  
ГОДИННИКИ, ОРДЕНИ. ДОРОГО! (096) 421-22-06**

Куплю монети будь-якого періоду для себе. Дорого. (067) 933-  
17-24

**КУПЛЮ МОТЛОХ! ЕЛЕКТРОІНСТРУМЕНТИ, ЗАЛІЗО, РАДІО  
ПЛАТИ, КАБЕЛЯ, ЕЛЕКТРОМОТОРИ, ТЕЛЕВІЗОРИ, ХО-  
ЛОДИЛЬНИКИ, ПРАЛЬНІ МАШИНИ, КОНДИЦІОНЕРИ, АГВ  
КОЛОНКИ І ВСЕ ІНШЕ. (098)654-82-62, (063)426-65-60**

**НАРУЧНІ ГОДИННИКИ, БІЖУТЕРІЯ, ПРИКРАСИ, ЗНАЧКИ,  
МОНЕТИ. ВИРОБИ З КОСТІ. (096) 421-22-06**

**СТАРІ ПЛАТИ, РАДІОДЕТАЛІ, ПОБУТ.ТЕХН.,ЕЛ.ОБЛ., САМО-  
ВАРИ, ОКЛОГРАФ, МЕТАЛ, ГОДИН. (068) 106-77-98**

### 16.4 СПОРТ, ТУРИЗМ

Ковзани продам, розмір 40, б/в, гарний стан. Дитячий самокат.  
(096)464-21-85, Тетяна.

А ми купимо велосипеди, робочі, бетонозмішувачі. (067) 847-  
27-68

Куплю спортивно-туристичний інвентар: гантелі, гири, штангу.  
Речі СРСР. (063) 292-56-89

Продам дитячий велосипед, дит.самокат. Недорого. (095) 085-  
73-95

Продам штангу тренувальну заводську і ел.обігрівач УФО для  
приміщення. (096) 437-80-56

## 17. ТВАРИНИ

### 17.1 ПРОДАМ

Породисті кури, качки, курчата, каченята. Інкубаційні яйця, голуби  
та перегній. (067) 869-88-93

### 17.2 КУПЛЮ

**ЖИВІ РАКИ КУПЛЮ. ШУКАЮ ПОСТАЧАЛЬНИКА РАКІВ! (093)  
154-67-07**

**КУПЛЮ ВРХ: КОРОВИ, БИКИ, КОНІ, ТЕЛЯТА. (096) 022-55-05**

Куплю: молочний бідон, 40 л, доїльний апарат, б/в. Ціна  
договірна. (067)756-91-86

## 18. ЗАГУБИВ-ЗНАЙШОВ

### 18.1 ЗАГУБИВ

Втрачено диплом №962897 видано ПТУ №16, м.Вінниця на ім'я  
Полатайко Сергій Петрович, 1986-1989 роки навчання. Вважати  
недійсним .

Втрачено карту цифрового тахографа UAD0000009BB2000 дійсна  
до 10.05.2027 року, на ім'я Крушельницький Віктор Іванович.  
Вважати недійсною.

Свідоцтво про право власності на житло від 25.02.1999 р. ви-  
даного на підставі рішення виконкому ВМР від 25.02.1999р. №  
196 на ім'я

Прімак О.В., Прімак Г.В., Прімак Н.О., Вакулюк С.О., Мартинюк  
Д.О. за адресою вул.Баженова, 20, кв.19 вважати недійсним в  
зв'язку з втратою.

Свідоцтво про право власності на житло від 26.03.1998р. видано-  
го на підставі рішення виконкому ВМР №350 від 26.03.1998р. на  
ім'я: Васильківа Т.Г., Васильків М.М., Васильків С.М., Васильківа  
Ю.М., за адресою: пр.Космонавтів,77, кв.26. Вважати недійсним  
в зв'язку з втратою.

## 19. ЗАГАЛЬНІ ОГОЛОШЕННЯ

### 19.2 КУПЛЮ

**БРУХТ КОЛЬОРОВИЙ, ЧОРНИЙ, НЕПОТРІБНІ РЕЧІ.  
МАГНІТОЛА SHARP ТА ІНШЕ. (097) 872-46-64, 57-30-64**

**ДОРОГО КУПЛЮ ФОТОАПАРАТИ, ОБ'ЄКТИВИ, ФАРФОРОВІ  
СТАТУЕТКИ, ЗНАЧКИ, МЕДАЛІ ТА ІН. (097) 872-46-64, 57-  
30-64**

**ДУХИ, ФЛАКОНИ ТА КОРОБКИ З ПІД ДУХІВ: ФРАНЦІЯ ТА  
СРСР. ДОРОГО! (096) 421-22-06**

**КАРТИНИ, МЕЛЬХІОР, ФОТОАПАРАТИ, БІЖУТЕРІЯ,  
ФАРФОРОВІ СТАТУЕТКИ, ПАРФУМИ СРСР. (097) 872-46-64,  
57-30-64**

**КУПЛЮ ДОРОГО! ГАЗ.КОЛОНКИ, ХОЛОДИЛЬНИКИ, ПРАЛ.  
МАШИНИ, ГАЗ.ПЛИТИ, Т/В, МАГ.»МАЯК» (097) 872-46-64,  
57-30-64**

**КУПЛЮ ДОРОГО! ПАРФУМИ, ФЛАКОНИ ЧАСІВ СРСР, ДВИГУ-  
НИ, ТРАНСФОРМАТОРИ ТА ІНШЕ. (097) 872-46-64, 57-30-64**

**МЕТАЛОБРУХТ ЧОРНИЙ, КОЛЬОРОВИЙ ТА НЕПОТРІБНІ РЕЧІ,  
МАГНІТОФОН SHARP. (097) 872-46-64, 57-30-64**

**МОНЕТИ, НАГОРОДИ, ІКОНИ, ГОДИННИКИ, БІЖУТЕРІЮ,  
РАДЯНСЬКІ ІГРАШКИ ЯЛИНКОВІ,ДИТЯЧІ (097) 872-46-64,  
57-30-64**

**ФОТОАПАРАТ ОЛІМПУС, КОДАК, СОНІ, МАГНІТОФОН ШАРП,  
САНІО ТА ІНШЕ. (096) 421-22-06**

**ЧАСТОТОМІР, ОСЦИЛОГРАФ, ГЕНЕРАТОР СИГНАЛІВ,  
РАДІОДЕТАЛІ, РАДІОПРИБОРИ. ДОРОГО. (096) 421-22-06**



ГО Школа боксу та кікбоксингу Андрія Рябченка  
**ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ**  
13 років стажу ДЮСШ + 5 років  
індивідуального навчання  
Групові та індивідуальні навчання:

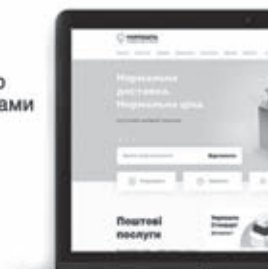
- 1) Навчання та розкриття таланту від дитячого до дорослого віку
- 2) Навчання техніки і тактики ударів, захисту і бойових маневрів з боксу та кікбоксингу
- 3) Навчання нокаутуючого удару.
- 4) Навчання сміливості, мужності, сили, гнучкості та силовій витривалості.
- 5) В короткий термін зниження ваги від 20 до 30 кг від 4 до 5 місяців

Дам здоров'я, силу, духовність і успіх у житті

**(067) 255-13-06, (063) 269-05-54**

**Передплати газету RIA**  
онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами



peredplata.ukrposhta.ua

УКРПОШТА

545654

**ЗАПРАВКА КАРТРИДЖІВ**  
УСІХ ВИДІВ ПРИНТЕРІВ

- ЗАПРАВКА
- РЕМОНТ
- ПРОДАЖ
- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по місту

вул. Чорновола, 8  
**(0432) 66-51-10, 66-41-81**

545660

**Всі оголошення RIA**  
у вашому Telegram

- ✓ свіжі оголошення,
- ✓ зручний пошук,
- ✓ перегляд по рубриках,
- ✓ можливість підписки!

Скануйте QR-код, або шукайте в Telegram  
**RIA\_ogo**

545654



## Подати оголошення в газету RIA дуже просто!

Для розміщення оголошення в газети RIA зателефонуйте у відділ прийому оголошень. Оператори відділу допоможуть обрати рубрику, скласти текст оголошення, здійснити оплату.

(0432) 555-135

(050) 430-03-07

(098) 166-28-06

(093) 170-23-60

Вартість публікації оголошень

- Звичайне оголошення — 40 гривень
- Виділене оголошення — 60 гривень
- Особливе оголошення — 130 гривень
- Фото оголошення — 180 гривень
- Фотооголошення в нерухомість — 300 гривень
- Оголошення про втрату документів — 100 гривень

Графік роботи:

- понеділок з 9:00 до 20:00
- вівторок — п'ятниця з 9:00 до 18:00
- субота і неділя - вихідний

# ЧИ Є НЕЗАКОННА МОБІЛІЗАЦІЯ ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ?

**Мобілізація** ■ Процедура призову військовозобов'язаного на військову службу під час мобілізації є незворотною? А визнання процедури призову протиправною не дає право звільнитися з військової служби? Чи так це — запитали в адвоката



ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,  
(067)5267252

Доволі часто виникають ситуації, коли

військовозобов'язані вважають свою мобілізацію незаконною і прагнуть її оскаржити. Разом з адвокаткою Наталею Опольською розглянемо правові аспекти цього питання.

У яких випадках мобілізація вважається незаконною?

— Закон забороняє мобілізацію трьох категорій військовозобов'язаних:

1. які мають оформлену відстрочку;

2. які мають діюче бронювання від підприємства;

3. які визнані військово-лікарською комісією тимчасово непридатними та непридатними до військової служби.

Мобілізація, яка буде вчинена в порушення процедури (до прикладу, без проходження ВЛК) також вважатиметься незаконною і може бути оскарженою в судовому порядку.

**Чи є незаконна мобілізація підставою для звільнення?**

— Кожен випадок індивідуальний. Помилковим буде тверджен-

ня про те, що якщо особу незаконно мобілізовано, то зворотного шляху немає, адже мобілізація відбувається відповідно до чіткої процедури, яка прописана в законі.

**Чи буде звільнено зі служби, якщо мобілізовано без належної процедури ВЛК?**

— Найчастіше порушення з боку ТЦК та СП полягають в неналежному медобстеженні особи, що є порушенням процедури мобілізації. Однак для звільнення з військової служби цього недостатньо. На практиці (з досвіду) можливо лише добитися повторного проходження ВЛК і за його результатами вже ініціювати переведення з бойових частин, або ж звільнення, за умови, що є підстави для списання за станом здоров'я.

**Чому, якщо ТЦК та СП порушили процедуру проходження ВЛК, особу не звільнять із військової служби?**

— На сьогодні маємо актуальну судову практику щодо таких справ. Постановою від 5 лютого 2025 року Верховний суд наголосив на тому, що процедура призову військовозобов'язаного на військову службу під час мобілізації є незворотною. А визнання процедури призову протиправною

не спричиняє відновлення попереднього становища особи, призначеної на службу.

У цій справі, суд виніс рішення, що якщо особу мобілізовано з порушеннями процедури проходження ВЛК, його не повинні звільнити з військової служби.

З огляду на постанову Верховного суду варто враховувати, що якщо особа не пройшла ВЛК під час призову, це не означає, що вона є непридатною. Крім того, така обставина не є підставою для звільнення, оскільки звільнення не призведе до поновлення прав позивача, так як і проведення медогляду не змінить порушену процедуру призову.

**Якщо є право на відстрочку, але ним не скористалися, це розцінюється, як бажання особи бути мобілізованим**

**Чи в усіх випадках незаконна мобілізація не впливатиме на звільнення зі служби?**

— Ні, наголошую, що кожен випадок індивідуальний і потрібно добиватися справедливості усіма можливими способами.

Я б рекомендувала проконсультуватися, бо кожна справа має свої особливості та індивідуальні обставини. У постанові Верховного суду від 5 лютого 2025 року акцент був саме на непройдене ВЛК. Отже, звільнення у зв'язку з порушенням процедури мобілізації, навіть щодо неналежного проведення ВЛК, теоретично можливе, однак, варто проаналізувати конкретні обставини кожного випадку.



Адвокатка Наталія Опольська каже, що кожен випадок індивідуальний. І потрібно добиватися справедливості усіма можливими способами

**Чи можна оскаржити наказ про мобілізацію без звернення до суду?**

— Оскарження наказу про мобілізацію можливе двома шляхами: перший — оскарження до вищестоящего ТЦК та СП;

другий — оскарження до адміністративного суду.

Ми радимо звертатись одразу до адмінсуду, оскільки рішення суду є обов'язковим до виконання на всій території України та буде більш ефективним, ніж результат по зверненню зі скаргою до ТЦК та СП.

Чи буде вважатися незаконною мобілізація, якщо в особи є право на відстрочку, однак немає документа про наявність цієї відстрочки в Резерв + чи довідки?

— Довести, що така мобілізація є незаконною, вкрай складно, хоча ми всі розуміємо, що інколи людина хотіла реалізувати своє право, а їй просто не надали

таку можливість. Наявність права на відстрочку не свідчить про волевиявлення особи його реалізувати. І саме на цьому будують свою позицію ТЦК.

Якщо у військовозобов'язаного є право на відстрочку, але він ним не скористався, це розцінюється, як бажання особи бути мобілізованим.

Наголошую на тому, що більшість з підстав для відстрочки не є наскрізними з підставами для звільнення. Тому, якщо ви не бажаєте проходити військову службу, звертайтеся завчасно з заявою та документами, які будуть підтвердженням відстрочки або ж бронювання від підприємства. За відсутності підтверджуючих документів, до прикладу, довідки про відстрочку або ж відомостей про це у Резерв+, у ТЦК та СП є усі законні підстави аби мобілізувати вас.

РЕКЛАМА

Вінницька  
ІТ-Академія

**Бакалавр  
Комп'ютерних  
наук**

Стань айтшником рівня Middle

067-431-19-21

Роботи в ІТ  
Гарантовано!

INTITA > ВСТУПАЙ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ІТ-СОТНІ  
СТАНЬ АЙТШНИКОМ ГАРАНТОВАНО

Реєструйся на сайті: 100.intita.com

- ПРОГРАМУВАННЯ
- ТЕСТУВАННЯ
- ВЕБ-ДИЗАЙН
- ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
- КОНСТРУЮВАННЯ І ПРОГРАМУВАННЯ ДРОНІВ

ОТРИМАЙ ГРАНТ НА  
**БЕЗКОШТОВНЕ НАВЧАННЯ**

548766



# НЕ БІЙТЕСЯ СПРОБУВАТИ СЕБЕ В ПИСАНКАРСТВІ

**Великдень на порозі** ■ У ляльковому театрі для дітей провели майстеркласи з писанкарства. Учасники заходу мали можливість не тільки навчитися розписувати яйця, а й дізнатися про символіку кольорів та орнаментів, що використовуються в традиційних писанках



АЛЬОНА ЧЕРНІУК,  
 RIA, (093)8905679

У передвеликодні дні у Вінниці відбулися захоплюючі заходи,

присвячені одному з найдавніших українських мистецтв — писанкарству. Ініціаторами події стали Вінницький обласний художній музей та Вінницький академічний обласний театр ляльок.

До майстеркласів із писанкарства активно долучалися діти віком від трьох років і старші. Атмосфера була напруженою, але доброю — татусі, мами, а подекуди й бабусі з захопленням розписували яйця разом із малечкою. Учасники створювали власні, унікальні писанки, вкладаючи у кожен мазок тепло душі та фантазію.

Ведуча майстеркласу Катерина поділилась особистою історією, яка привела її до писанкарства. Вона навчалась у Тульчинському фаховому коледжі культури, де вперше на заняттях із декоративної творчості познайомилася з технікою малювання писанок, і саме там відчула справжнє покликання до цього давнього ремесла. Наразі Катерина працює

у Вінницькому обласному художньому музеї. Вона вже власноруч створила безліч писанок і зараз передає свої знання дітям, навчаючи їх цьому мистецтву.

Писанки зазвичай писали саме перед Великоднем, зі Стрітіння до Зелених свят. Кожна писанка мала свою символіку. Для подільської писанки характерні темні, зокрема чорні, кольори, які надають візерункам особливу глибину та значення. Чорний колір часто символізує зв'язок з потойбічним світом та вічність. А в поєднанні з іншими кольорами створюється гармонійна картина життя і смерті, світла і темряви. Також для подільської писанки характерні жовті та червоні кольори.

На створення однієї писанки може знадобитися від однієї до кількох годин — усе залежить від складності орнаменту, техніки та досвіду майстра. Деякі традиційні писанки виконуються в кілька етапів: спершу наноситься восковий малюнок, потім яйце фарбують, знову наносять віск — і так кілька разів. Однак у минулому процес часто виглядав інакше.

— Коли в домашніх умовах писали жінки після тяжкої праці,

то це було, насправді, нашвидкоруч. Намалювали лінію, вклали якусь свою ідею — і все, — каже Катерина. — Головне було не ідеальна симетрія, а сенс і побажання, яке жінка вклала в писанку. Це був спосіб передати тепло, добрі думки та віру в краще.

Писанки ніколи не вживали в їжу, адже, вкладаючи в них час, зусилля та душу, люди ставилися до них як до оберегів, а не як до звичайного продукту. Раніше для розпису використовували цілі, сирі яйця, адже вважалося, що саме так писанка має «жити». Натомість сьогодні все частіше використовують видуті яйця, щоб готовий виріб можна було збе-

**Головне в писанкарстві — не ідеальна симетрія, а сенс і побажання, яке хочеться вкласти в писанку**

рігати як декоративний елемент на довгі роки.

Катерина пояснює, що для традиційного писанкарства яйце має бути сирим, адже з часом вміст всередині висихає природним чином.

— Якщо взяти в руки писанку, що висохла всередині, можна почути, як щось калатає всередині — це висохлий білок і жовток. Багато людей кажуть, що такі писанки можуть зберігатися роками, — розповідає Катерина. — Але я переконана: усе залежить не лише від техніки чи матеріалу, а й від енергетики майстра. Творити потрібно в тиші, у своїх думках, з чисти-



**На майстеркласі в ляльковому театрі діти розписували писанки.** У творчій атмосфері вони не лише освоювали техніку, а й відкривали для себе глибину великодніх традицій

ми намірами. Тільки тоді робота наповнюється змістом, передає почуття, і навіть найпростіший візерунок стає оберегом.

У давнину існувала традиція «мовчазного писання» — під час створення писанки майстрині намагалися не розмовляти, аби не порушити внутрішню гармонію та не «розсіяти» закладений у писанку зміст. Вірили, що тиша допомагає краще зосередитись на добрих думках і побажаннях, які передаються через кожну лінію та символ.

Не потрібно бути професіоналом, щоб створити власну писанку. Це ремесло можна освоїти й у домашніх умовах, і кожен може спробувати себе в ньому.

Майстриня порадила, що у Вінниці в канцелярських магазинах можна знайти все необхідне для писанкарства: писачок, фарби для

розпису та інші інструменти. Для роботи також знадобиться восковий брусок, пінець та нитка для очищення писачка між етапами. Все, що залишається — це вибрати орнамент і розпочати творити.

— Не бійтеся спробувати себе в писанкарстві! Кожна писанка — це не просто малюнок, а ціла історія, яку ви розповідаєте своїм близьким через кольори та символи. Так ви не тільки збережете традицію, а й передасте свою енергію й позитивні побажання до Великодня, — каже Катерина.



**ДИВІТЬСЯ ВІДЕО НА 20MINUT.UA**

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андрійд-маркета або аналогічна)

РЕКЛАМА

СИЛИ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ

59.COM.UA

# СТЕПОВІ ХИЖАКИ

**59 ОКРЕМА ШТУРМОВА БРИГАДА БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ**

**ВАКАНСІЇ:**

- зовнішні пілоти
- оператори РЕР

- інженери БПЛА
- медики

- сапери
- розвідники

ПРИЄДНУЙСЯ, ШТУРМУЙ ДРОНАМИ

548309

КОРОТКО

**У Кубку чемпіонів**

■ Поновився чемпіонат України з хокею на траві серед чоловічих команд. У Вінниці пройшов третій тур, а загалом їх заплановано шість.

Стартували шість команд. Вінницький клуб «ОКС-ШВСМ» виграв три поєдинки і зберіг лідерство. Центральним виявилось дербі між ним та «ШВСМ-Олімпією». Підопічні тренера національної збірної Павла Мазура виграли з рахунком 4:2.

— Тур був запланований, як підготовка «ОКС-ШВСМ» до старту в Кубку європейських чемпіонів «Трофі-1». Він пройде в Белфасті (Північна Ірландія) 18–21 квітня, — розповів Павло Мазур.

У Белфасті суперниками вінничан будуть чемпіони Франції, Шотландії та Італії. В іншій підгрупі гратимуть господарі поля, чемпіони Уельсу, Чехії і Туреччини.

**Вийшли в лідери**

■ В Ужгороді розпочався чемпіонат країни з футболу серед юнаків у двох категоріях — до 15 і до 17 років. Серед учасників були й вінницькі команди. Також грали колективи Ужгорода, Здолбунова і Брацлава (Вінницька область).

«Вінницькі вовки» у молодшій групі виграли всі три матчі, у старшій — обидва. Таким чином наші команди вийшли в лідери після першого туру. Загалом їх буде чотири.

**На чорно-білих діагоналях**

■ Чемпіонат України з шашок-64 серед молоді фінішував в Івано-Франківську. Вінничанка Анна Сас стала чемпіонкою серед дівчат до десяти років у швидких шашках. Також вона здобула два срібла — в класичній грі та бліці. Тим часом Сергій Мазур отримав бронзову медаль у швидкій грі та срібну — у бліці серед хлопців до десяти років. Спортсменів підготував Микола Леонов, тренер спортшколи № 6.

— На старт в Івано-Франківську загалом вийшли понад 150 шашкістів з усіх регіонів. З Вінниці брала участь команда з 11 дітей, — розповів Леонов.

# «ТИТАНИ» ПОЗМАГАЛИСЯ У ТЕНІСНОМУ ТУРНІРІ

**Адаптивний спорт** ■ У Вінниці влаштували відкритий чемпіонат міста з настільного тенісу серед ветеранів війни. Змагалися спортсмени на протезах і навіть на візку

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

У Вінниці провели відкритий чемпіонат міста з настільного тенісу серед ветеранів. Він входив до проекту з розвитку адаптивного спорту «Сила титанів».

У теніс грали 20 українських захисників. Це вінничани та воїни, які проходять протезування або реабілітацію у вінницьких шпиталях. Серед них багато й людей без кінцівок. На протезах та навіть у колісному кріслі. А спорт і фізична культура допомагають їм у реабілітації.

**ВІННИЧАНІ І ГОСТІ МІСТА**

Ветерани були розбиті на три групи, згідно зі своїми фізичними можливостями. Медалісти визначалися в кожній окремо. Учасники змагань з ентузіазмом відбивали тенісний м'ячик, а у перервах розповідали про себе, ділилися враженнями та емоціями.

31-річник капітан ЗСУ Ярослав Фіногенов розповів, що втратив обидві ноги у перший день вторгнення, після ракетного удару.

— У настільний теніс граю зі школи. Після отримання поранення практикувався в цій грі в реабілітаційному центрі. Зараз із задоволенням беру участь разом із побратимами в міських змаганнях. Такі ігри потрібно проводити для місцевих ветеранів і тих, хто проходить реабілітацію у Вінниці, — сказав срібний призер турніру Ярослав Фіногенов.

Бронзовий призер Сергій Євтушенко родом із Миколаєва, а у Вінниці проходить протезування. Йому 25 років. Боєць отримав мінно-вибухове поранення на Покровському напрямку восени минулого року, повністю втратив нижню кінцівку.

— До війни я був активним учасником змагань, в тому числі й тенісних. Після отримання поранення в адаптивному спорті пробую свої сили не вперше. У Вінниці мене вже викликали на змагання з амфутболу. Раніше

**Це вже не перші міські змагання серед ветеранів цього року. Аналогічні старти проходили з кульової стрільби і шашок**

ше влітку ми активно займалися пляжним волейболом, але зараз я вже не зможу проявити себе в цьому виді, — розказав Сергій Євтушенко.

**МЕТА — ПАРАЛІМПІАДА**

Олександр пів року тому втратив ноги на Донецькому напрямку. Поки що 36-річний захисник пересувається на кріслі колісному. Він розповів, що до війни добре грав у настільний теніс. Зараз проти суперників на протезах Олександрові грати було складно.

— Але позмагатися мені цікаво.



У турнірі взяли участь два десятки ветеранів війни. Це поранені воїни, які проходять у нашому місті реабілітацію

Добре, що не забувають ветеранів війни. До ампутації я грав практично у всі види спорту. Люблю футбол, волейбол і баскетбол. Наразі очікую протезування. Але чи зможу займатися спортом на протезах, поки що рано обговорювати, — сказав він.

Переможець турніру Ярослав Бегас із Могилівки (Гніванська громада) у 2022 році був мобілізований, воював у складі 46-ї окремої аеромобільної бригади на Бахмутському напрямку. Саме там під час штурмових дій і отримав поранення, коли наступив на міну-«пелюстку». Це сталося в грудні 2022 року.

— До війни я активно брав участь в аматорських футбольних баталіях районного і обласного рівнів. Спортом почав займатися ще в процесі реабілітації після поранення. Планував перемогти на сьогоднішньому турнірі, інакше навіщо було брати участь, — сказав Ярослав Бегас.

Ярослав залюбки бере участь у різних всеукраїнських ветеранських змаганнях. Приміром, нещодавно здобув перемогу у настільному тенісі на «Кубку Серцевира» у Чернігові. Але основний напрямок ветерана — це паравелоспорт:

— Ним я займаюся на базі центру «Інваспорт». Маю ціль — потрапити на Паралімпіаду саме з цього виду.

**ДАЛІ — ПАУЕРЛІФТИНГ І ВОДНІ ПЕРЕГОНІ**

Учасники змагань продемонстрували неабияку силу волі та жагу до перемоги. Всі отримали відзнаки і призи за участь. Також були окремі нагороди призерам у різних категоріях. Організаторами турніру виступили міський спорткомітет і обласна федерація настільного тенісу.

Це вже не перші міські змагання серед ветеранів цього року. Раніше аналогічні старти в рамках спартакіади «Сила титанів» проходили з кульової стрільби і шашок. Саме стрільба поки що викликала найбільший інтерес і збрала 70 учасників.

Як повідомив голова міського спорткомітету Сергій Краєвський, в рамках спартакіади «Сила титанів» змагання плануються щомісяця. Далі буде пауерліфтинг (жим лежачи і присідання зі штангою). Пізніше ветерани перейдуть на воду. Для них влаштують перегони на байдарках і каное, SUP-дошках, човнах «Дракон» тощо.

## «Сапфір» виграв Першу лігу України

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Два вінницькі клуби успішно виступили в першому дивізіоні Аматорської футзальної ліги України (АФЛУ). У фіналі «Сапфір» з міста над Бугом впевнено обіграв іншу команду нашого регіону — «Орлівку» (5:2). Він зіграв п'ять матчів, з яких у трьох переміг, по одному разу зіграв внічию та програв.

Матч за 3-є місце між «Автоломотивом» (Південноукраїнськ) та «D. АСМУ-Олімп» (Черкаси) завершився нульовою нічиєю, тож

володар бронзи визначався в серії пенальті. Точнішими виявилися черкаські футзалісти. У турнірі загалом взяли участь вісім команд із різних куточків країни.

— Ми другий рік поспіль брали участь у Всеукраїнському фіналі АФЛУ. Команда підходила до турніру не в оптимальній формі, так як чемпіонат області з футзалу закінчився ще другого березня. Загалом виступом задоволені, але можна було й зіграти краще, — розповів адміністратор команди «Сапфір» Віктор Щерба. Тим часом інший вінницький

клуб «ЯСКО» завдяки неяви команді «Комфорт-сервіс» (Рівненщина) потрапив до фінального етапу Другої ліги чемпіонату України з футзалу. У цьому турнірі грають чемпіони областей. Уже пройшло жеребкування, де учасники були розподілені на дві підгрупи (по три команди). «Ясківці» потрапили до підгрупи «А», разом із командами «Академія футзалу» (Ужгород) та «Житня сльоза» (Харків). В іншій підгрупі змагатимуться колективи з Хмельницького, Лисичанська і Тернополя. Незабаром, 19 квітня,

у Львові відбудеться перша гра «ЯСКО» з командою «Академія футзалу».

— Спочатку колективи змагатимуться між собою на стадії групового етапу. За його підсумками — в плей-оф. Команди, що посядуть перші місця у підгрупах, зіграють у фіналі Другої ліги, а колективи з других місць — у матчі за третє місце. Змагання завершаться 25 квітня. Ми ставимо перед собою, як завжди, максимальні цілі, — сказав головний тренер «ЯСКО» Роман Стаднічук.

# ЧИ МОГЛА ЯНЧАК САМОСТІЙНО СПЛАТИТИ МАЙЖЕ МІЛЬЙОН?

**Гроші** ■ За заступницю керівника Вінницького об'єднаного міського ТЦК та СП Оксану Янчак її адвокат вніс призначену судом заставу у розмірі 300 прожиткових мінімумів. Це 908 400 гривень. Але чи мала відповідальна за мобілізацію у Вінниці офіційно такі кошти?



ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,  
 (093)6487461

Оксану Янчак — заступницю керівника Вінницького об'єднаного міського ТЦК та СП, а також керівницю мобілізаційного відділу — підозрюють у перевищенні службових повноважень. Підозра пов'язана з побиттям військовозобов'язаного. Суд першої інстанції відсторонив її від посади та взяв під варту без можливості внесення застави.

Втім, Вінницький апеляційний суд змінив рішення щодо запобіжного заходу, дозволивши внесення застави в розмірі майже одного мільйона гривень. За Оксану Янчак сплатив заставу понад 908 тисяч гривень її адвокат, який не брав участі у судових засіданнях під час апеляційного розгляду. Зробив він це того ж

дня, коли було пом'якшено запобіжний захід.

Проте ми вирішили перевірити декларацію чиновниці, щоб з'ясувати, чи мала вона можливість самостійно сплатити таку суму.

Зауважимо, що ще у жовтні 2023 року набув чинності Закон України № 3384-IX, який відновив електронне декларування та функції НАЗК. Таким чином, військовослужбовці ТЦК та СП (крім осіб рядового складу підрозділів охорони) зобов'язані подавати декларації.

Свою звітність про доходи за 2024 рік пані Янчак подала 20 березня.

Інформація про наявність квартири або приватного будинку у керівниці мобілізаційного відділу відсутня. Відомо лише, що у неї є земельна ділянка площею 400 м кв., яку вона придбала у 2017 році за 10 тисяч гривень.

Ні транспортних засобів, ні

корпоративних прав, ні грошових активів (заощаджень) офіційно в Оксани Янчак немає.

Заробітна плата за 2024 рік у заступниці склала 543 764 гривні. Це приблизно 45 тисяч гривень на місяць («брудними», до сплати податків). Водночас від Вінницького обласного ТЦК та СП на її рахунок надійшло ще 27 360 гривень.

Крім того, Оксана Янчак отримує аліменти у розмірі 7 560 гривень, а також соціальні виплати — 12 600 і 1 000 гривень.

У декларації також зазначено, що у 2024 році вона отримала 63 тисячі гривень як подарунок у грошовій формі.

Більше інформації про інші статки Оксани Янчак немає.

Наголосимо, що також перевірили декларації посадовці за минулі роки. У них теж не було згадок про більші статки чи доходи.



## Декларація за 2024 рік

**Оксана Янчак**  
 заступниця керівника  
 Вінницького об'єднаного  
 міського ТЦК та СП



Зарплата за рік, грн	543 764
Загальний дохід, грн	655 284
Грошові активи, грн	-
Нерухомість, м²	-
Площа земельних ділянок, м²	400
Транспортні засоби	-

## Що нового у справі Янчак?

Після того, як Оксані Янчак змінили запобіжний захід, відбувся розгляд апеляційної скарги її захисників щодо рішення про відсторонення від посади.

Суддя залишив апеляційну скаргу без задоволення, а рішення суду першої інстанції — без змін.

Представники захисту заявляли про необґрунтованість відсторонення, однак суд визнав рішення

правомірним, зважаючи на важливість дотримання законності та забезпечення належного ходу слідства.

Це означає, що Оксана Янчак залишатиметься відстороненою від посади до завершення досудового розслідування.

Однак, за інформацією, отриманою з власних джерел редакції RIA/«20 хвилин», Оксану Янчак

направили для подальшого проходження служби в селище Оратів. Після завершення судового засідання журналісти намагалися отримати її коментар — зокрема, дізнатися, чи вважає вона своє затримання політично вмотивованим або спробою розправи, а також як оцінює рішення суду. Однак підполковниця відмовилася надавати будь-які пояснення.

РЕКЛАМА

## ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

saharokshop.com  
 +38 067 460 02 44

**Фіточай**  
 'СТЕВІЯСАН'  
 зіробиї і стевія



70<sup>00</sup>



**Зефір у шоколаді**  
 зі стевією «Корисна  
 Кондитерська»

193<sup>00</sup>



**Комплекс для щитоподібної залози**  
 Гармонія Choice

269<sup>00</sup>



**Сенсор Linx**  
 система моніторингу  
 глюкози

2650<sup>00</sup>  
 2120<sup>00</sup>



**Цукрозамінник**  
 Green Leaf Солodka  
 Стевія (1:4) 100 г

82<sup>00</sup>



**Інсулінова шприц-ручка НовоПен Ехо+**  
 (крок 0,5 од)

2450<sup>00</sup> 2750<sup>00</sup>

**Мандариновий джем без цукру**  
 YAGODAR, 210 г

130<sup>00</sup>



**Декстроза**  
 Dextro Energy  
 Cola, 50 г

83<sup>00</sup>

**Вітамін В-Complex Forte**  
 GymBeam, 90 шт

280<sup>00</sup>



**Вітамін-В для дітей**  
 зі смаком абрикосу,  
 GymBeam, 120 шт

285<sup>00</sup>



**Печиво без цукру**  
 GULLON Diet  
 Nature Fibre, 170 г

60<sup>00</sup>

# НА ЯКІ ЛІКАРНІ І ЧОМУ СКАРЖАТЬСЯ ВІННИЧАНИ

**Проти пацієнтів** ■ Понад п'ять років вінничани мають можливість подавати скарги на лікарні, якщо там у них вимагають гроші за безоплатні послуги, відмовляють у лікуванні або поведуться неетично. Які медзаклади отримали найбільше нарікань і як домогтися справедливості?



МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,  
 RIA, (095)1039671

Наприкінці 2019 року в українців з'явилася можливість подавати скарги до НСЗУ, якщо у медзакладах з ними несправедливо поведуться, вимагають гроші за безоплатні послуги, препарати, розхідники тощо. За даними Національної служби здоров'я, за ці роки вони отримали понад 12,5 тисячі скарг із різних регіонів України.

Наша область не є виключенням. За понад п'ять років на медзаклади вінничани скаржилися 231 раз. У 205 випадках перевірка виявляла порушення. Варто зазначити, що мова про офіційні скарги, що надходили до НСЗУ. Очевидно, що чимало суперечок розв'язувалися на місці, або замовчувалися, зокрема самими пацієнтами.

Від початку 2025 року у місті та області зафіксували 14 порушень. Найбільше таких було в Подільському регіональному центрі онкології — 4, та регіональному кардіоцентрі — 3.

З останнім, нагадаємо, нещодавно стався скандал, коли з ветерана російсько-української війни вимагали 80 тисяч гривень за лікування, яке йому мали надати безоплатно.

Після перевірки, яка виявила численні порушення, керівник медзакладу залишив посаду.

Лідують за кількістю скарг, зафіксованих за весь час, вже згаданий онкоцентр — 15 скарг, у 14 з яких виявили порушення з боку медзакладу; лікарня імені Пирогова — 25, де 23 мали під-

**У цьому році зафіксували 14 порушень. Найбільше у центрі онкології — 4, та кардіоцентрі — 3**

тверджені порушення; та міська клінічна лікарня №1: 12 скарг та 10 порушень. Загалом 68 надавачів послуг на Вінничині, переважна більшість з яких є медзакладами, порушували права пацієнтів.

Найчастіше вінничани скаржилися на вимагання коштів — 49 разів. У 39 випадках пацієнтам відмовляли у наданні послуг, передбачених програмою медичних гарантій. Ще 34 рази вони скаржилися через примус з боку лікарів платити за безоплатні послуги та витратні матеріали. Також 17 разів НСЗУ отримувало скарги через надання неякісних медичних

послуг та 14 разів через неетичне поведіння з пацієнтами. Майже в усіх перелічених випадках перевірка виявляла порушення з боку медзакладу чи окремих лікарів.

Нижче надамо перелік медзакладів міста та області, де порушення виявляли щогоріч.

**Подільський регіональний центр онкології**

Від початку року скаржилися 4 рази. Серед вказаних категорій порушень: вимога оплачувати безоплатні послуги за програмою медичних гарантій; недотримання електронної черги або запису на прийом за телефоном до обраного лікаря; обмеження пацієнта в записі на прийом до обраного лікаря або обмеження кількості безоплатних прийомів.

**Вінницький регіональний клінічний лікувально-діагностичний центр серцево-судинної патології**

Маємо три скарги з виявленими порушеннями. Мова про вимагання грошей за безоплатні послуги,



**За п'ять років до НСЗУ від вінничан надійшла 231 скарга на 68 медзакладів.** Серед лідерів регіональний онкоцентр, обласна лікарня імені Пирогова та міська лікарня №1

лікарські засоби та витратні матеріали. Усе це оплатила НСЗУ, але медики все одно змушували пацієнтів платити.

**Обласна лікарня імені Пирогова**

Цього року надійшло дві скарги. Їх зафіксували через неналежну організацію роботи закладу, як ось, коли пацієнт записався на прийом до лікаря, але потрапити до нього не зміг з вини цього медика.

Проти решти медзакладів від початку року НСЗУ реєструвала по одній скарзі.

Тульчинський ЦПМСД, Вінницька міська лікарня №3, обласний центр екстреної медичної допомоги, обласна дитяча лікарня та Ладижинський ЦПМСД.

Скарги стосувалися надання неякісних мед послуг або марковані категорією «Інші порушення».

## Як подати скаргу до НСЗУ

Подати звернення до НСЗУ можна через електронну форму на сайті або за безплатним номером 16-77. Рекомендації щодо подачі звернення:

1. Зазначте прізвище, ім'я та по батькові пацієнта, дату народження (у форматі день, місяць, рік народження) і зазначте дату події, яка сталася з пацієнтом.
2. Правильно вкажіть назву лікарні. Якщо маєте змогу, додайте код ЄДРПОУ — його легко знайти в інтернеті.
3. Напишіть посаду, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка

вимагала оплату за медичні послуги, ліки чи інші матеріали.

4. Детально опишіть ситуацію. Наприклад, які саме ліки у вас вимагають докупити. За можливості зазначте суму коштів, яку вам довелося витратити або яку з вас вимагали. Додайте копії чеків на ліки чи медичні послуги, які довелося придбати за власний кошт.

5. Вкажіть свої контакти, які допоможуть з вами зв'язатися: номер телефону, електронну адресу.

У НСЗУ додають: для того, щоб скарга мала позитивний результат, важливо надати якомога більше фактів та доказів того, що сталося. Подати звернення до НСЗУ може

сам пацієнт або його уповноважена особа. В останньому випадку потрібно надати документ, який підтверджує право подавати звернення від імені пацієнта.

Документами, що підтверджують повноваження представника, можуть бути, наприклад, довіреність фізичної або юридичної особи, свідоцтво про народження дитини або рішення про призначення опікуном. Довіреність фізичної особи має бути посвідчена нотаріально. Скаргу через вимагання грошей можна подати й до Міністерства охорони здоров'я. Для цього телефонуйте на гарячу лінію МОЗ: 0 800 505 20.

РЕКЛАМА

**ПП Надія Бурмака** **Щосереди у м. Вінниця**

**Ефективне лікування:**

- алкоголізму
- куріння
- зайвої ваги
- ігроманії
- наркоманії

Центральний офіс м. Черкаси  
 тел. 0678122352  
[www.nadiya.com.ua](http://www.nadiya.com.ua)

ліц. АВ № 539362 МОЗ України від 22.04.2010 р.

довідки за телефонами щоденно з 7.00 до 21.00

тел.: (067) 980-47-72, (096) 056-10-12

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

**СЛУХОВІ АПАРАТИ**

Скринінг, підбір, тестування **БЕЗКОШТОВНО**

Доступні ціни

Апарат "невидимка" за 1 годину

Товар сертифіковано. Сертифікат № PR-402-17 від 28.08.2020 р. Дійсний до 18.06.2024 р. Виробництво SIVANTOS GmbH (Ерланген, Німеччина), колишня назва SIEMENS AT.

вул. Кропивницького, 1 тел. (0432) 52-77-37; (095) 286-37-37; (068) 286-37-37\*

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ ЗАШКОДИТИ ВАШОМУ ЗДОРОВ'Ю

# «КАРПАЧОВ СКАЗАВ, ЩО В МЕНЕ НЕМАЄ НЕДОЛІКІВ»

**Героїня телепроєкту** ■ Переможниця проєкту «Супермама» Ірина Василевська розповіла про п'ять шлюбів, стосунки з донькою, бренд дизайнерських сумок і як проєкт змінив її життя



ЛАРИСА ОЛІЙНИК,  
RIA, (067)5267352

У кінці минулого року завершився 8-й сезон телевізійного проєкту «Супермама». У ньому вінничанки змагалися за почесне звання найкращої матері. Переможницею проєкту стала Ірина Василевська.

Вінничанка вразила конкуренток колекцією сумок власного виробництва і приголомшила тим, що у свої 49 років встигла п'ять разів побувати в шлюбі.

Ірина вважає себе гідною перемоги, адже їй вдалося навчитися на власних помилках і побудувати міцні стосунки з нинішнім чоловіком. Також вона є близькою подругою для вісімнадцятирічної дочки Маргарити, з якою відверто говорить на будь-які теми.

Чому особисте життя Ірини було таким насиченим? Як побудувала успішний бізнес із пошиву дизайнерських сумок і як проєкт «Супермама» змінив життя жінки?

## РЕДАКТОРИ ЗНАЙШЛИ

Найперше запитали в Ірини, чому вирішила взяти участь у проєкті «Супермама».

— Було кілька причин. По-перше, я по життю екстремал, — відповіла вінничанка. — Раніше я брала участь у конкурсі Місис Вінниця. І я по своїй наївності думала, що це буде так само лайтово. На конкурсі було 20 учасниць, але ми між собою до цих пір спілкуємося. Також я не дивилася жодного випуску «Супермама», лише в загальних рисах знала, про що проєкт. У мій бік не було хейту, я вірила у ширість людей. Пережила втрату дитини, довго шукала своє особисте щастя і нічого мене не зламало. Тому

мені було цікаво брати участь у проєкті, щоб мною пишалася донька і ми могли ще більше зблизитися.

Ірина розповіла, що редактори проєкту знайшли її в столиці. Відвідали виставку, де вінничанка продавала свої сумки. Придбали кілька і запросили її взяти участь у проєкті.

— Я зрозуміла, що потрібно погоджуватися, адже проєкт мені принесе впізнаність, нових підписників. А це допоможе просувати бізнес, — розказує Василевська. — Також донька сказала, що впевнена в моїй перемозі, і я вирішила піти. Я не могла не перемогти, бо я дуже старалася. Конкуренток я вразила затишком у домі, гарною вечерєю, найперше —

**«Конкуренток я вразила затишком у домі, гарною вечерєю, найперше — вихованням своєї дитини»**

вихованням своєї дитини. Карпачов сказав, що мене не потрібно було брати в програму, бо в мене немає недоліків, а аж розплакалася. Звісно, недоліки маю, але намагаюся бути гарною мамою, дружиною. Жити насичене життя.

## ПРО КОХАННЯ І СУМКИ

На проєкті «Супермама» учасниця вразила те, що Ірина Василевська п'ять разів була заміжня.

— Першому чоловікові потрібно було більшу квартиру, в нас було кохання і ми одружилися, — розповідає жінка. — З другим виїздила в Ізраїль, тому потрібно було поставити штамп у паспорті. З третім ми придбали квартиру і будували будинок — теж потрібно було, щоб все було



Ірина Василевська з донькою на зйомках проєкту «Супермама». Донька від початку була впевнена, що її мама переможе

офіційно. Але не можна сказати, що не було почуттів з цими людьми. Вони були, і йшла я від них, бо все скінчилося. З п'ятим чоловіком ми розписалися, бо мені потрібно було хрестити дитину, а священник не хотів допускати до причастя без шлюбу. А ще ми пов'язали себе печаткою у паспорті через велике кохання. Як доказ — десятий рік ми живемо разом.

Крім активного особистого життя, в Ірини доволі динамічне суспільне життя. Вінничанка пише вірші, є менторкою на платформі «Жінки в бізнесі», підтримує волонтерські проєкти. Хоч за освітою жінка хірургічна медсестра та банківський працівник, все ж справою свого життя обрала бізнес зі створення дизайнерських сумок. Бренд Vira Style був створений понад 9 років тому.

Але до красивих сумок з квітами, птахами і візерунками Ірина мала свій бізнес і понад двадцять років працювала на ринку.

— Після роботи в хірургічному відділенні я пішла в декрет. Після декретної відпустки я вийшла працювати на ринок. 23 роки тримала на базарі свої магазинчики. Коли побачила, що торгівля на ринку своє відживає, я зосередилася на створенні дизайнерських сумок. У мене є магазин, працюю через інтернет, беру участь у виставках. Любов до сумок з'явилася з любові

до власної колекції сумок, вона в мене розкішна. Взагалі, дівчата люблять сумочки.

## ХТО ШУКАЄ, ТОЙ ЧИМОСЬ ЗАЙНЯТИЙ

Вінничанка, яка має чимало улюблених справ і чудову родину, розповіла, з яким девізом іде по життю.

— Люблю вислів «Краще зробити і шкодувати, ніж не зробити і шкодувати». Це насправді так, — зазначила Ірина. — А ще я дотримуюся правила, яке придумала сама: хто шукає, той чимось зайнятий. Дійсно, у зайнятих своєю справою людей немає зайвих думок, вони роблять своє і це приносить плоди.

На завершення запитали в Ірини, як проєкт змінив її життя.

— З'явилася ще більша довіра доньки та гордість за маму, — сказала жінка. — Мені здається, що це її надихнуло та додало віри у свої сили та впевненості. Я побачила, наскільки сильне та якісне оточення та підтримка у мене. Збільшилась впізнаність мене та бренду, зросла кількість підписників і, відповідно, замовлень. Одночасно з'явилося виснаження та вигорання, яке я пропрацювала і ще працюю. Проєкт мотивував не стояти на місці, я шукаю нові проєкти, де і кому я можу бути корисною зі своєю історією й надалі.

## КОРОТКО

### На тубінгах через Дністер

■ Киянин та вінничанин намагалися переплисти річку Дністер на надувних тубінгах з одним веслом.

«Прикордонники відділу «Могилів-Подільський» вночі зафіксували рух двох осіб, які намагалися перетнути річку Дністер вплав та дістатися берега Республіки Молдова, «озброївшись» надувними кругами і веслом. Двоє свідомо пішли на порушення закону, ризикуючи при цьому власним життям. Адже холодна вода, течія та нічна пора доби могли призвести до фатальних наслідків. Та заплив був коротким: прикордонний наряд оперативно затримав обох правопорушників», — зазначають у повідомленні.

Зі слів затриманих, надувні круги для тубінгу вони придбали у Вінниці, маршрут свого руху проклали самостійно, саморобне весло знайшли по дорозі. Заплив вирішили здійснити вночі, оскільки сподівалися, що прикордонники їх не помітять. «Мандрівників» прикордонники притягнули до адмінвідповідальності.

### Виставка у Страсбурзі

■ Під час весняної сесії Парламентської асамблеї Ради Європи у Страсбурзі відбулося відкриття виставки «Україна крізь віки» (Ukraine Through the Ages), автором якої є народний художник України Володимир Козюк. Про це повідомив сам художник на своїй сторінці у Фейсбук.

Мистецьку ініціативу реалізував Володимир Козюк у тандемі з культурологом і куратором Юрієм Котиком.

Експозиція — це творче осмислення історії та національної ідентичності України через серію символічних жіночих портретів. Кожен образ репрезентує окремий регіон та доповнений знаковими культурними й археологічними артефактами.

#### Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730  
Зареєстрований та видається з березня 1993 року.  
Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

#### Поштова адреса редакції:

21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432) 555-111  
(багатоканальний)

Замовл. № 254316 Наклад 17 900

#### Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя, 1 (IT парк М9), 2-й поверх оф.208 e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:  
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:  
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом  
Всесвітньої  
Асоціації  
Новинних  
Медіа WAN-IFRA



Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.

**ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ**

**20MINUT.UA**

Видруковано в друкарні ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед» м.Вінниця, вул. Чехова 12-а тел. (0432)55-63-97, 55-63-98

# ЯКИМИ МОВАМИ ГОВОРЯТЬ У МІСТАХ НАШОЇ ОБЛАСТІ?

**Мовне питання** ■ У містах Вінницької області ще ніколи не звучало стільки української мови, як зараз. Російська стихає, а ось їдиш, польська, румунська чи вірменська — лунають хіба що в спогадах старших поколінь



МИХАЙЛО КУРДУКОВ,  
RIA, (095)1039671

Попри те, що ще десять років тому російська була доволі поширеною у Вінниці, зараз абсолютна більшість мешканців нашого міста надають перевагу українській мові. І не лише під час спілкування на роботі чи у громадських місцях, але й вдома.

Загалом переважання української у Вінницькій області є закономірністю, адже наш регіон має сталу україномовну історію.

За переписом 2001 року, першим і наразі єдиним повноцінним переписом населення незалежної України майже 95% жителів області вважали себе українцями, і відповідно — обирали українську як рідну. Особливо це помітно в менших містах і райцентрах.

Російська мова також присутня у кожному з міст області. Це є наслідком кількох хвиль русифікації, найвідчутніша з яких припала на радянський період. Саме тоді у великі міста, як ось у Вінницю, чи промислові, як у Ладижин, направляли працівників з інших республік СРСР. Аби порозумітися і приїжджі, і місцеві говорили між собою «інтернаціонально», себто російською мовою.

Крім того, російською було заведено говорити в адміністративній, освітній, технічній та військовій сферах. Більшість профільної літератури та документації була саме цією мовою. Попри це українська не втратила своїх позицій і завжди зберігала перевагу, особливо всередині родин і в громадах.

Через насичену й строкату історію, помітну присутність у різні роки на наших землях мала й польська, єврейська, молдавська, вірменська та інші мови. До прикладу, у містах, як ось Могилів-Подільський, єврейське населення свого часу переважало навіть українське. Відповідно й їдиш там звучав частіше за солов'їну.

Через Голокост, депортації, еміграцію та асиміляцію, носіїв інших мов, окрім української та російської, вже у XX столітті на теренах нашої області майже

не залишилося. Сьогодні ці мови представлені тільки в окремих родинах чи культурних осередках.

Далі розповідаємо про мовний склад кожного сучасного міста Вінницької області. Статистика спирається на перепис 2001 року, тому варто враховувати й вірогідність похибки.

## ВІННИЦЯ

У 2001 році понад 84% мешканців вважали рідною українську мову. Російську називали рідною понад 14% вінничан — найбільше серед міст області.

За переписом 1897 року рідною українську вважали лише 35,5% вінничан. Відтоді цей відсоток постійно зростає.

Наразі, за даними опитування, проведеного у 2024 році Міжнародним республіканським інститутом, вдома українською говорять 89% містян. В опитуванні дозволяли обирати кілька варіантів відповідей, тому 29% вінничан відповіли, що вдома спілкуються російською.

Найбільша кількість вінничан, які вважали російську мову рідною, зафіксована під час перепису 1989 року — 27%.

Поширеними у Вінниці були й інші мови: їдиш та польська. Пік популярності єврейської зафіксували у 1897 році, коли рідною її вважали 37,5% населення міста.

Польська також була поширеною під час перепису наприкінці позаминулого століття — нею тоді спілкувалися 7% вінничан.

Поза тим, у 2001 році рідними мешканці Вінниці називали білоруську, вірменську, румунську, ромську, болгарську та інші мови. Ними володіли від кількох десятиків до кількох сотень осіб.

Вже під час великої війни, рішенням Вінницької міської ради в обласному центрі запровадили мораторій на публічне використання російськомовного культурного продукту.

## ЖМЕРИНКА

Місто має потужну україномовну основу — 90% населення вказали українську як рідну. Російська — 8,5%. Зважаючи на транспортну роль міста (залізничний вузол), мовне розмаїття тут завжди

було помірним, але присутнім.

Рідними мовами також вказували ромську, білоруську, польську, румунську та вірменську.

## МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Тут двадцять років тому понад 92% мешканців говорили українською. Російську вважали рідною лише 7%. Місто, розташоване на кордоні з Молдовою, має також незначну частку іншомовних мешканців (молдавська, румунська, їдиш), але в офіційній статистиці це відображено слабо.

Якщо спиратися на перепис населення 1897 року, то розподіл населення у місті за мовою мав наступний вигляд: українська 29,2%, російська — 12%, їдиш — 54,6%, польська — 3,1%, німецька — 0,3%, інші — 0,8%.

## ХМІЛЬНИК

Місто-курорт із яскравою українською ідентичністю — понад 97% мешканців за останнім переписом вважали українську рідною. Російську — лише 2,6%. Курортна роль не привела до масового припливу російськомовних громадян, тому мовна картина залишається

**Російська мова присутня у кожному з міст Вінницької області. Це наслідок кількох хвиль русифікації**

стабільно позитивною.

3-поміж інших мов рідною називали білоруську, польську, їдиш, вірменську та румунську.

## КОЗЯТИН

Місто з важливою залізничною функцією. 94,8% населення — україномовні. Російську обрали майже 5%. Історично в місті мешкали євреї та поляки, тож частково тут могли зберегтися сліди мовної багатоголосості.

## ГАЙСИН

Українська мова — рідна для понад 93% мешканців. Російська — для 6,6%. Рідною для окремих жителів міста є також вірменська, білоруська та румунська мови.

## ЛАДИЖИН

У Ладижині 87,9% вказали українську мову, а 11,7% — російську. Це найбільший відсоток російськомовних після Вінниці. Причина — індустріальний характер міста, куди в радянські часи приїздили фахівці з усього СРСР.

На початку цього століття у місті можна було зустріти тих, для



**За даними останніх соціопитувань, близько 90% містян вдома говорить українською. Водночас близько 29% вінничан користуються й російською**

кого білоруська, вірменська та болгарська мови були рідними.

## КАЛИНІВКА

Місто з традиційною україномовною структурою — понад 95% мешканців визнали українську рідною. Російська представлена слабо — близько 4%. Крихітна частина населення міста володіє вірменською, білоруською та румунською мовами.

## БАР

У Барі понад 95% населення розмовляли українською, а близько 4% — російською. Історично місто було із єврейською та польською присутністю, проте до початку XXI століття залишилося менш як 1% представників інших мов.

## ТУЛЬЧИН

Українську мову як рідну обрали 94% мешканців. Російська має тут 5,4%. Сьогодні це історичне місто з палацом Потоцьких та давніми польськими, єврейськими й українськими традиціями.

Мовний склад населення можна доповнити їдишем, ромською, вірменською, румунською та польською мовами, носії яких досі можуть проживати у місті.

## БЕРШАДЬ

За останнім переписом населення 91% мешканців вважали українську рідною, понад 8,5% — російську. Колись тут існувала численна єврейська громада (мовою спілкування був їдиш), але нині вона майже зникла.

Говорили тут також румунською, вірменською, білоруською, угорською, болгарською і навіть гагаузькою мовами. Останньою, щоправда, тільки одна людина.

## ГНІВАНЬ

Україномовне місто з показником у 96,3%. Російську рідною назвали лише трохи більше 3% мешканців. Незначна кількість мешканців тут білоруськомовні,

вірменомовні, польськомовні та румуномовні.

## НЕМИРІВ

У Немирові — майже повна українізація: понад 98% жителів україномовних. Російська мова — 1,6%. Колись багатонаціональне містечко, тепер демонструє однорідну мовну структуру. Втім, білоруська, румунська та вірменська досі іноді зустрічаються.

## ЯМПІЛЬ

Понад 96% населення Ямполья розмовляли українською. 3,1% — російською. Прикордонне розташування не особливо вплинуло на мовну ситуацію — українська тут завжди домінувала.

У місті також проживають люди, які вважають рідними румунську, білоруську, єврейську, ромську, гагаузьку, польську і вірменську.

## ІЛЛІНЦІ

Українською говорять 97,5% мешканців. Лише 1,8% — російською. Також присутні: ромська, білоруська, вірменська, польська, болгарська, угорська.

## ПОГРЕБИЩЕ

Місто з одним із найвищих рівнів україномовності — понад 98%. Російською ледь сягає 1,2% — це найнижчий рівень серед усіх міст Вінницької області. Інформації про носіїв інших мов немає.

## ЛИПОВЕЦЬ

Ще одне місто з тотальною україномовністю — понад 98,4%. Російською говорять менш як 1,5% мешканців. Присутня й румунська, білоруська, вірменська, єврейська та польська, але рідним їх вважають одиниці.

## ШАРГОРОД

За даними перепису 2001 року, у Шаргороді 98,2% населення вважали рідною українську мову, 1,6% — російську. Також декілька людей тоді назвали рідною єврейську.



